

NOVEMBER

1 P Vaj. svet.	16 S Otmaz
2 S Ver. duše	17 N 23. pob.
3 N 21. pob.	18 P Odon
4 P Karel	19 T Elizabeta
5 T Čaharija	20 S Feliks V.
6 S Lenart	21 C Dar. Mar.
7 C Janerz	22 P Cecilija
8 P Bogomir	23 S Klemen
9 S Teodor	24 N 24. pob.
10 N 22. pob.	25 P Katarina
11 P Martin	26 T Silv.
12 T Avrelj	27 S Virgilij
13 S Stanislav	28 C Gregor
14 C Jozafat	29 P Saturnin
15 P Leopold	30 S Andrej

**V 30 dneh
30 števil
za
12 Din**

„GLAS NARODA“
LJUBLJANA -- NEBOTIČNIK

Mesečna naročnina 12 Din. za inozemstvo 20 Din. Uredništvo: Ljubljana, Gregoričeva ul. 23. Tel.: 2566, int. 3069 Maribor, Aleksandrova c. 16. Tel. 2290. Celje, Prešernova 6/1

GLAS NARODA

Uprava: Gajeva 1. Telefon: 3855. - Ček. račun: Ljubljana št. 14.614. Oglasi po ceniku. Pri večkratnih objavah popust Maribor, Aleksandrova c. 16. Tel. 2290. Celje, Prešernova 6/1

Današnja številka vsebuje:
Strašna obsodba marsejskega lista!
Obraznava proti morilcem našega kralja
Rudarji pri Poljčanah stavkajo
Paragraf, ki ga fotoamater mora poznati
60letnica šole na Grabnu
Zadružna vprašanja

Št. 203 Izhaja vsak dan V Ljubljani v četrtek, dne 21. novembra 1935 Rokopisov ne vračamo Leto I.

Strašna obsodba marsejskega lista:

»Obtoženci in branitelj hočejo vsiliti sodnikom naziranja, da bi se ti pred njimi drhteli« — Ali naj obtoženci prenehajo z obstrukcijo ali pa jih je treba izročiti jugoslovanski pravici

Marseille, 20. novembra. AA. Današnji »Petit Marseille« priobčuje na uvodnem mestu članek pod naslovom »Terorizem pred sodiščem«. Pisec pravi:

Dogodki pred sodiščem v Aixu so se večeraj končali z izbrisom odvetnika Desbosa, ki je branil obtožence. Nočemo ugibati o pravnih posledicah tega dogodka, ki je tako redek, kakor tudi nočemo vprašati, kako naj zaščitimo pravo objektivnost in dostojanstvo sodišča. Gotovo pa je to, da je ta dogodek dokazal, da naše pravosodje ni za krivce, kakršni so sedanji. Ta terorizem je tako nalezljiv, da je zajel samega odvetnika, ki bi se mu moral že po svojem delu, ki zahteva razumno hladnost, prvi upreti. Zdaj pa vidimo, da bi morali odvetnika samega najprvo ozdraviti zločina, ki se je zgodil v našem mestu, zločina navadnih morilcev, ki so bili pripravljani na vse. Slaba stran preiskave je v tem, ker se je storilo v korist obtožencev vse, kar je bilo mogoče. Ustrezajo jim celo tedaj, ko se jim ne dopadajo prevajalci in ko izjavljajo, da se jim sedanji način sojenja ne dopade. Spričo takih razmer se narod, ki mu je bil ugrabljen voditelj, s čudom vprašuje in vznemirja, ker ne razume naše počasnosti. Tudi naša javnost je mnenja, da je ta zadeva zelo resna in da pomeni vsako zavlačevanje hudo žalitev napram žrtvam, zlasti napram Louisu Barthouju. Naše potrpežljivosti mora pa vendar biti konec.

Stojimo pred koncem. Kaj sedaj? Zopet se je začelo z razburjanjem strasti. Obtoženci in njihov odvetnik hudo greše, ker niso hvaležni našemu pravosodju, ki pa mora postati ekspeditivnejše. Obtoženci in njihov branitelj hočejo vsiliti sodnikom svoja naziranja, da bi se ti pred njimi drhteli. Če je temu tako, zakaj naj dovolimo olajšave naših zakonov tistim, ki jih teptajo.

Boljši postopek bi bil na mestu. Zadeva odvetnika Desbosa je rešena. Zadeva z obtoženci pa še ni urejena. Obtoženci odrekajo našim sodnikom pravico, da bi jim sodili! Dobro! Postaviti jim je treba tedaj alternativo: ALI NAJ PRENEHAJO Z OBSTRUKCIJO, ALI PA JE TREBA OBTOŽENCE IZROČITI JUGOSLOVANSKI PRAVICI V ROKE.

Ban dr. Natlačen v Prekmurju

Murska Sobotna, 20. novembra. Danes je g. ban Dravske banovine obiskal Slovensko krajino. Na tla Slovenske krajine je stopil g. ban pri Veržejskem mostu. Na področju dolnjelendavskega sreza ga je sprejel sreški načelnik dr. Bratina skupaj z narodnim poslancem dr. Klarom in poveljnikom orožniške čete, ki so ga nato spremlili mimo Dokležovja, Beltincev in Črenšovcev v Dolnjo Lendavo. V Črenšovcih ga je pozdravil tudi bivši dekan in voditelj Prekmurcev g. Kleki, ki ga je tudi povabil na zakusko.

Dolnja Lendava je bila vsa v zastavah. Ob dveh popoldne se je g. ban odpeljal v smeri proti Murski Soboti preko Gentetrovcev, Turnišča, Dobrovnik, Bogojine in Tehnjavcev.

V Turnišču si je g. ban ogledal novo cerkev. V Tehnjavcih je sprejel g. bana sreski načelnik iz Murske Sobotne g. Linovšek v družbi župana in velike množice ljudi ter narodnega poslance g. Benka.

Murska Sobotna je bila vsa v zastavah. Bana je pričakovala velika množica ljudi, okoli 3000 po številu. Po njegovem prihodu se je vršila slavna seja občinske uprave; tam je pozdravil g. bana župan Hartner. Ban se je za pozdrav iskreno zahvalil.

Na sreskem načelstvu je g. ban tudi izročil narodnemu poslancu g. Benku odlikovanje jugoslovanske krone četrte stopnje. G. ban si je nato ogledal bolnišnico. Jutri se g. ban odpelje v Ljutomer.

Nevaren moment v Afriki

Abesinske čete prehajajo v napad

Odločna in premišljena obramba - Ogenj na italijanska letala uspešen - Velik uspeh na jugu - Vehib paša: „Voina ni izgubljena“

Šef italijanskega generalnega štaba Badoglio, ki je prevzel vrhovno poveljništvo nad italijansko armado v Abesiniji

Vsa letala zadeta

Asmara, 20. novembra. Po informacijah agencije Stefani so italijanska letala večeraj razvila zelo veliko aktivnost južno Makale, posebno pa v dolini Najmešik med Majnuhom in Endo Mihaelo. Letala so opazila v teh krajih mnogo abesinskih čet. 20 letal je z bombami in strojnimi napadi abesinsko vojsko, ki je štela 15 do 20 tisoč ljudi. Nasprotnik je imel velike izgube. Abesinci so se branili z ostrim ognjem iz protiletalskih topov, strojnic in pušk. Vsa letala so bila zadeta, vendar so izvršila svojo nalogo. Letalo kapetana Facana je bilo zadeto v rezervoar olja in je moralo pristati, na srečo blizu Makale. Na nekem drugem letalu je bil ranjen mehanik. Na tretjem letalu, ki je bilo zadeto v rezervoar bencina, je mehanik celi dve uri z roko tiščal luknjo v rezervoaru, tako da se je letalo lahko vrnilo. Med letali sta bila tudi Mussolinijeva sinova.

Nov abesinski uspeh

Harar, 20. novembra. Po informacijah poročevalca agencije Reuter je fitaorari Ajelu s svojo vojsko večeraj zjutraj izvršil velik napad na Italijane, ki so koncentrirani okrog Anale in Gorahaja. Italijani so bili poraženi. Ajelu je zavzel Analo. Borba je trajala od jutra do poldne. Abesinci bodo skušali sedaj odbiti Italijane, da bi znova zavzeli tudi Gorahaj. Svoje postojanke branijo Abesinci z vso hrabrostjo. Vehib-paša, ki ga je cesar odpoklical z južne fronte, se je odpeljal v Džibuti. General je kratko izjavil: »Voina ni izgubljena. Najslabše se smeje, kdor se smeje — zadnji.« Kakor vse kaže, se bo promet iz Džibutija v Addis-Abebo v kratkem omejil na minimum, ker je pričakovati, da bodo Italijani kmalu bombardirali železniško progo.

Čezdalje bolj odločni

Asmara, 20. novembra. Po radijskem poročilu vojnega poročevalca DNB so italijanski letalci, ki so izvedli napad na abesinsko vojsko, izjavili, da je bil to le preventivni manever, da bi se preprečilo nadaljnje prodiranje abesinske vojske pod poveljstvom rasa Sejuna, ki je hotel onemogočiti vzpostavlo zveze med armijskimi zboroma generala Santinija in Pirzija Birolija pri Selikotu. Na Abesince so vrgli zelo mnogo bomb in oddali 50.000 strelcev iz strojnic. Abesinci so se energično in zelo premišljeno branili. Vse kaže, da se bodo vedno bolj odločno postavili v bran proti prodiranju italijanske vojske, predvsem pa proti poskusom generala Maravigne, da prodre preko reke Takaze v Gondar.

Napad na črti Makala-Antala?

Pariz, 20. novembra. Agencija Havas je prejela s severne abesinske fronte naslednjo vest:

Po italijanskem službenem poročilu je padlo 11. novembra v bitki okrog vrha Gundija okoli 100 Abesincev. Ugotovilo se je, da se nahajajo močni abesinski oddelki pri Selikotu. Abesinska vojska namerava Italijane napasti na odseku Makale-Antalo.

Cesar na fronti

Addis-Abeba, 20. novembra. AA. Abesinski cesar, ki je večeraj s svojim privatnim letalom odpotoval iz prestolnice neznano kam, se je kmalu spet vrnil. Cenzura je prepovedala objavo kakršnihkoli podrobnosti o cesarjevem potovanju. Doznava pa se, da namerava cesar po inspekcij severnega bojišča obiskati tudi južno, da se sam prepriča o položaju.

Abesinske izgube o priliki večerajšnjega letalskega napada v dolini Najmešik, znašajo več tisoč ljudi. Na abesinska taborišča so letala vrgla do šest tisoč kilogramov bomb. To je bil prvi napad, ki je pokazal nevarnost letal. Poročevalec agencije Reuter je izvedel, da je bilo letalo Bruna Mussolinija zadeto s sedmimi, letalo njegovega brata Viktorja pa z devetimi strelci.

Abesinske amazonke

Pri nekem spopadu južno Antale je bila ubita neka abesinska amazonka, sedem drugih

je bilo hudo ranjenih. Dve so prejeljale v tukajšnji francosko bolnico. Ena izmed njih je bila zadeta, ko je svojemu možu podajala naboje. Druga pa, ko je podajala vodo svojemu ranjenemu možu. Obe se nameravata takoj vrniti na fronto, čim bosta okrevali.

4 aeroplani za abesinskega cesarja

London, 20. novembra. AA. Tovarna letal Pervival v Graftendu gradi štiri enokrovnike za osebno rabo abesinskega cesarja in štaba abesinskega vrhovnega poveljstva. Ti enokrovniki so istega tipa, kakor letalo, s katerim je letalka Batten pred kratkim preletela Atlantski ocean.

Vpad italijanskih Somalijcev na angleško ozemlje

London, 20. novembra. AA. Angleški listi obširno pišejo o vpadu domačinov iz italijanske Somalije v britansko. Listi pravijo, da so italijanski domačini odpeljali s seboj 800 kamel in ubili več domačinov iz britanske Somalije, ki so se jim uprli.

Kolonijski minister je na vprašanje o tem incidentu izjavil, da ni še dobil potrdila o njem.

Pariz odgovarja Rimu V Rimu pa nočejo razumeti...

Pariz odgovarja Rimu

Pariz, 20. novembra. r. Laval in italijanski poslanik Cerrutti sta imela večeraj daljši razgovor. Ob tej priliki je Laval izročil poslaniku francoski odgovor na italijansko noto. Odgovor bo objavljen v petek zvečer. Istčasno bo objavljen tudi tekst angleškega odgovora, ki bo nato izročil rimski vladi.

Kakor se doznava je francoska nota sestavljena v vljudnem tonu, vendar potrjuje odredbe, ki jih je morala Francija izdati v smislu svojih obveznosti za izvajanje sankcij proti Italiji. Nota se zaključuje z zatrditvijo, da francoska vlada ni izgubila nade, da bo lahko prišlo do mirnega sporazuma in da se bodo opustile sankcije zaradi katerih je Italija sedaj oskoderana.

Gluha ušesa

Pariz, 20. novembra. Agencija Havas poroča: Listi danes ugotavljajo, da je francoski odgovor na italijanski protest proti sankcijam sestavljen v prijateljskem tonu, da pa v Rimu nočejo razumeti pobud, ki so privedle francosko vlado do sankcijskih odredb.

»Petit Parisien« pravi med drugim, da se je pri pogajanjih, ki so se vodila med Pari-

zom in Londonom ter nekimi drugimi glavnimi mesti držav, ki sodelujejo pri sankcijah, pokazalo, da so bili Angleži za kolektivni odgovor na italijansko noto. Izkazalo pa se je, da bi rajše vsaka posamezna država odgovorila na italijanski protest, čeprav bi se lahko odgovori v glavnem strinjali. Tak postopek, pravi list, v ostalem docela odgovarja duhu člena 16 pakta DN. Francoski odgovor je sestavljen zelo prijateljsko, dasi se bistveno ne razlikuje od angleškega. Razlika je morda v tonu, toda ne v razlogih.

Pogoj sporazuma: abesinska kapitulacija

»Echo de Paris« ugotavlja, da je bilo Lavalu mnogo na tem, da prizaneso italijanskim nacionalnim čuvstvom, ker se zaveda, da je treba ohraniti italijansko prijateljstvo, ne glede na to, ali bo dejansko prišlo do mirnega sporazuma med Italijo in Abesinijo. Negativen odgovor bi deloval na Italijo kakor obsodba pred sodiščem. Prav zaradi tega se je tudi Laval odločil za ločene odgovore na italijansko noto. List izraža nado, da bo nazadnje vendarle prišlo do mirnega sporazuma, čeprav je ta, sodeč po okoliščinah, mogoče le s kapitulacijo abesinskega cesarja.

Nemirna Francija Veliki izgredi v Limogesu — Pred viro v parlamentu — levica proti oboroženim desničarskim formacijam

De La Rocque se brani...

Pariz, 20. novembra. r. Vodja organizacije ognjenih križev de La Rocque je objavil v listih pismo, ki ga je poslal ministrskemu predsedniku Lavalu v zvezi s poslednjimi dogodki v Limogesu. V pismu pravi, da so napad izvedli levičarji. Člani ognjenih križev so bili prvi ranjeni. Njegovi pristaši niso nikoli grozili s smrtjo ali nasiljem in tudi nikoli niso na lastno iniciativo napadli političnih nasprotnikov. V pismu zahteva zaščito pri izvrševanju svojih državljanskih političnih pravic, ki mu jih odrekajo njegovi nasprotniki in elementi, ki se borijo pod zastavo neke tuje države.

Pred viharnimi razpravami

V parlamentu je pričakovati viharnih debat in celo incidentov. Pripravlja se cela vrsta interpelacij tako na socialistični kakor na desničarski strani. Čim bo znano, kdaj se parlament sestane, bodo lahko vlada kakor tudi posamezne stranke zavzele svoje stališče napram proračunu in drugim notranje-političnim in upravnim vprašanjem. Če se bo parlament postavil na stališče, da se državno gospodarstvo v

prihodnji poslovni dobi ne sme več voditi z dvanajstinami, se bo moralo proučevanje proračuna zelo skrajšati, ker bo imel parlament za svojo proračunsko debato na razpolago le mesec dni. Razgovori v svrhu transakcij, kakor jih je zahteval izvršni odbor radikalno-socialistične stranke, da se izenači stališče vlade in finančne odbora, glede državnega gospodarstva, večeraj niso mnogo napredovali zaradi neprijateljskega zadržanja socialistov napram temu sporazumu. Tudi del radikalnih socialistov se je nagibal k socialističnemu stališču. Današnji dan ima biti tudi v tem pogledu odločilen.

Laval ima posebna pooblastila

Laval bo na seji referiral tudi o mednarodnem položaju in prečital tekst francoskega odgovora na italijanski protest proti sankcijam. Kakor znano je Laval francoski odgovor že sredi izročil italijanskemu poslaniku, ker ima posebna pooblastila v vprašanjih, ki se nanašajo na italijansko-abesinski spor in lahko postopoma samostojno brez predhodnega dovoljenja ministrskega sveta.

Marsejski proces

Obravnava proti morilcem

našega kralja **Obrambo je prevzel sam predsednik odv. zbornice - Prevelika širokogrudnost sodišča razburja tudi francosko javnost**

Aix en Provence, 20. novembra. AA. Današnja seja se je začela ob 9.20. Nato je bila zaprišana ga. Zorka Petrovič, uradna prevajalka seinskega okraja. Rodila se je v Sremski Mitrovici. Od leta 1887 živi stalno v Parizu. Na poziv predsednika vpraša vse tri obtožence: Ali me hočete za prevajalko?

Kralj in Rajić odgovorita: Ne morem odgovoriti! Pospilil pa odvrne: Ne potrebujem tolmača! Tu sem odveč, če nimam g. Desbosa.

Predsednik izjavi, da spada ga. Petrovič k skupini prevajalcev v Aixu en Provence g. Sodineauja, ki je nato imel tale govor:

Gospod prvi predsednik! Gospodje sodniki! Gospodje porotniki!

Položaj predsednika zbornice, ki ga imam zaradi zaupanja svojih tovarišev že drugič, mi je naložil težko nalogo, da proti svoji volji brani obtožence, ki sede za mnoj. Radi žalostnih večeršnjih incidentov v tej dvorani, incidentov, ki so globoko ranili moje srce, sreče odvetnika, ki neizmerno ljubi svoj poklic, ste, gospod prvi predsednik odredili, naj se lotim dolžnosti, ki je pretežka za moje močno zrahljano zdravje.

To dolžnost, ki dela čast vsem mojim tovarišem v Aixu en Provence, mi nalaga moja pravna dolžnost. Tega se dobro zavedam! Svoji dolžnosti se pokoravam. Prav tako prevzemam odgovornost, ki je posledica te dolžnosti, ker je sploh združena z našim delom. Naš stan tu v Aixu se je vedno ravnal po teh načelih. Že sama ta okolnost je zadostovala, da mi odredi moje stališče: Biti nad samo stvarjo, ne postati partizan, marveč branitelj, evo, tako je ravnal predsednik odvetniške zbornice velikega mesta v pokrajini, pozabil na težko bolelost Francozov in se dvignil na govornico, odkoder je branil Francoza, ki je umoril predsednika Carnota.

Kako plemenita je naša naloga in kako veličastno je ohranjena! Odvetnik je pomočnik pravice. Svoji stanovski dolžnosti se ne sme in ne more izogniti, pa naj bo še tako nevarna ali mučna.

Javno prevzemam nalogo, ki mi je bila danes poverjena. Evo me, gospod predsednik, na govornici, da prevzamem in omogočim obrambo obtožencev. Vezan na svojo vest in na stanovsko prisego, ki sem jo položil že davno, ki pa mi je vedno prisotna, pa ne smem pozabiti, da je naloga odvetnika vsedvsem ta, da brani z vsemi primernimi sredstvi, v spoštovanju namram zakonu in sodnikom, interese tistih, ki so pred njim in to tem bolj, ker stoje obtoženci, katere moram zdaj braniti, pred udarcem izredno stroge kazni.

Da bi lahko izpolnil svojo nalogo in pomiril svojo vest, je neobhodno potrebno — v tem soglašate z menoj — da se seznanim z vsem dosijem. Gospodje, v kratkem času, ki mi bo med posameznimi sejami na razpolago, nikakor

ne bi mogel proučiti ves ta dosije. Zdi se mi, da bi proučitev tega dosijea zahtevala več tednov. Hočem izpolniti svojo dolžnost, ker sem jo dolžan izpolniti. Sedaj nikakor ne bi mogel braniti obtožencev tako, kakor veleva vsebina moje prisige ter stanovska vestnost, požrtvovanje in morala. Kakor vidite, govore mnogi razlogi za to. V interesu obrambe — obramba je sveta pravica, ki mora zatreči vsa čuvstva — prosim sodišče, naj preloži večeraj tako žalostno prekinjeno razpravo na kasnejši čas.

Po govoru predsednika zbornice Sodineauja, ki so ga prisotni poslušali v največji tišini, se je predsednik zahvalil g. Sodineauju. Nato je državni tožilec g. Rolle izjavil, da mora razprava radi zakonskih predpisov teči brez postanka. Zato predlaga, naj se dnevno vrši samo eno zasedanje namesto dosedanjih dveh, in sicer samo popoldne, da se bo mogel g. Sadineau seznaniti z dosiejem.

Predsednik odvetniške zbornice z. Sodineau nato vstane in pravi: Radi zakonskih določb se moram samo pridružiti vašim razlogom in izjavim, da bom obtožence branil.

Predsednik sodišča Delabroise povzame besedo in pravi, da se bo zdaj po žalostnem incidentu večeršnjega dne delo nadaljevalo v najponolnejšem redu in da bodo razprave samo popoldan.

Nato zahteva predsednik, naj prevajalec vpraša obtožence, ali sprejmejo g. Sodineauja za svojega branilca.

Obtoženci molče. Prevajalka ga. Petrovič pove predsedniku, da obtoženci ne odgovarjajo. Med občinstvom nastane nemir. Delovodja pozove prisotne k redu z besedo »Mir!«

Nato čita delovodja priče, ki bodo v teku nadaljnje razprave zaslišane. Tekom današnje razprave bodo po zaslišanju obtožencev Raičea in Pospilisa zaslišane priče Gally, Prioret, Vigouroux in Guignan. To sporoče obtožencem s pomočjo prevajalca.

Kralj in Rajić zopet molčita, Pospilil pa pravi: Dokler nimam svojega branitelja Desbosa, ne bom govoril.

Odmev v Romuniji

Bukarešta, 20. novembra. AA. Romunski listi brez razlike že tri dni pišejo o poteku razprave v Aixu en Provence. Zaenkrat so poročila brez komentarjev. V »Independence Roumaine« piše njegov poročevalec Leon Savadjian obširno o delovanju francoske stranke in o ustanovitvi razbojniške organizacije vstavev, ki so delali skupaj z makedonstvujušimi. Pisec pravi, da je smešna misel, da bi bili zločinci, kakršni so Rajić, Pospilil in Mijo Kralj, storili svoje dejanje iz kakšne idejne pobude.

Nj. Vel. kraljica Marija v Romuniji

Bukarešta, 20. novembra. AA. Romunski listi, prestolniški kakor tudi pokrajinski, toplo pozdravljajo prihod Nj. Vel. kraljice Marije s kraljevičema Andrejem in Tomislavom v Romunijo. Listi spremljajo njeno potovanje z obširnimi poročili in priobčujo sliko Nj. Vel. kraljice Marije in kraljevičev.

Bivši predsednik vlade in član znanstvene akademije g. Jorga, priobčuje v svojem listu »Neamul Romanesc« članek pod naslovom: »Eno uro doma«, v katerem piše med drugim:

Zena, ki ji je usoda namenila postati kraljica-vdova Jugoslavije, si je želela, da s svojima mlajšima sinovoma zopet vidi kraje, kjer je preživela svojo brezskrbno mladost. Preje je kraljica prihajala iz svoje nove domovine s soprogom, ki je bil v sedanjih žalostni dobi materializma popoln lik viteza. Zdal pa se je morala odeti v tugo in črno po tragičnih udarcih, ki so ji ugrabili ponosnega tovariša v njegovi polni moči. V neizmerni tugi išče utehu v svoji

rodni Romuniji. Išče jo tam, kjer najde človek svoje prve otroške spomine.

Vselej, kadar pride med nas, jo sprejememo z najtoplejšo ljubeznijo. Zdal, ko še vedno odmevajo v naših dušah stare srbske pesmi, s katerimi opeva srbski narod srbskega sokola v zlatih dvoranah kralja Ferdinanda in poje o krasni zaročenki, so naša srca prepolna sočutja z ljudstvom, ki ve kaj je viteštvo.

Glasiilo vladne stranke »Independence Roumaine« priobčuje članek Leona Savadjiana, ki je posvečen takisto Nj. Vel. kraljici Mariji. Pisec navaja življenjepisne podatke Nj. Vel. kraljice Marije in z občudovanjem omenja velike moči, s katerimi prenaša udarce usode. Nj. Vel. kraljica se je popolnoma posvetila vzgoji svojih vzvišenih otrok. Članek se končuje z besedami: Jugoslovansko ljudstvo je pri vsaki priliki pokazalo svojo neizmerno ljubezen in zvestobo namram vzvišenemu sinu, mlademu kralju Petru II.

Zastopnik Nj. Vel. kraljice Paul Boncour jugoslov. javnosti

Aix en Provence, 20. novembra. AA. Paul Boncour je dal preko agencije Avale za jugoslovansko javnost tele izjavo:

Moja vzvišena klijentka Nj. Vel. kraljica Marija je obrazložila v bolestem in plemenitem pismu, čigar vsebina je Jugoslovonom znana, razloge, ki so jo vodili, da pred sodiščem v Aixu ne nastopi z zasebno tožbo. Morem povedati, da je ta gesta vaše vzvišene vladarice zbudila v vsej francoski javnosti globoko spoštovanje in velike simpatije do nagibov, ki so vodili Nj. Vel. kraljico. Nikakega protislovja ni med njenim molkom kot zastopnico zasebne tožbe pred porotnim sodiščem v Aixu, in prizadevanjem, ki sem ga imel v tem letu dni

glede preiskave, ki je bila tako dolga, edino iz razloga, ker sem hotel stvar popolnoma razčistiti. Samo naša zasebna tožba je mogla povzročiti pri francoskih sodiščih potrebna preiskovanja, ki so prekoračila meje Jugoslavije in meje Francije. Danes, ko ima v rokah vse elemente, ki so jih rodila ta preiskovanja, ima ugledno sodišče, ki edino more danes zastopati obtožbo, in ki mu Nj. Vel. kraljica, tolmač čuvstev vse vaše države, popolnoma zaupa, na razpolago vsa sredstva, da zastopa to stvar, stvar pravice in miru, obenem pa tudi vaše in naše bolesti. Mislim, da ne morem dalje razvijati svoje izjave, da ne bi šel preko želja svoje vzvišene klijentke.

Avidijence pri predsedniku vlade

Beograd, 20. nov. b. Predsednik ministrskega sveta in zunanji minister dr. Stojadinović je sprejel danes v svojem kabinetu papeškega nuncija nadškofa dr. Pellegrinetti, takoj za njim pa avstrijskega poslanika dr. Schmita.

Nova pravoslavna cerkev v Beogradu

Beograd, 20. nov. b. Na predlog arhierejskega namestnika za mesto Beograd je dal patrijarh Varnava odobrenje, da se sezida v Beogradu nova pravoslavna cerkev, ki bo hkratu služila tudi za mrtvašnico. Novo cerkev bo sezidal predsednik beograjske občine Vlada Ilčić na svoje stroške.

Da ima gospa Ivanka srečo?

Tako mislite sosedi, ker ji vedno vse gladko poteče. Gospa Ivanka pa pojasni: Sreča je v delu in v pravilni izbiri sredstev za gospodinjstvo. Tudi pri perilu. Terpentinovo milo Zlatorog, ki jaz z njim vedno perem, da vedno belo in duhteče perilo. To milo pere skrajno prizanesljivo in perilo traja dolgo let. Tako srečo si lahko vsak privošč.

Zlatorog TERPENTINOVNO MILO

Slovenski pravopis in „Slovenec“

»Slovenec« piše: »Po pravopisnih in pravo-rečnih načelih, ki jih je odobrila pravopisna komisija Znanstvenega društva v Ljubljani, sta to izdajo (Slovenski pravopis) priredila A. Breznik in F. Ramovš. ... Zdal bomo odložili vse Levčeve in Breznikove pravopisne pripomočke, Koštialove »Bruse«, Kolaričeve opombe k tisku, Glonarjev slovarček tujk in pravopisa, razna rešeta itd. ter se — kljub kakšnim notranjim pomislekom — držali tega novega pravopisa...«

... Ko listam po slovarju, vidim vse polno novosti in ugotovitev: tako vidim, da je ta pravopis »zakonik« pisavo — abiturient, socialen, biograf... torej nasprotno temu, kar je pred kratkim predlagal Koštial (Mladika) in kakor so sprejeli Srbohrvati. Pisati moramo Beograd, Beogradčanka (ne: Belyrad).« (Podčrtali mi.)

Za zdaj se »Slovenec« še ne drži novega pravopisa, ker v isti številki še dosledno piše »Belgrad«. Pred 24. junijem bi se za novi pravopis najbrže težje odločil, sedaj bo pa najbrže le šlo.

Osebnosti

Beograd, 20. nov. b. Upokojen je vlakovodja Anton Derganc pri drž. železnici v Sarajevu, Alojzij Skala, oficijal pri isti železniški direkciji.

Olajšave zemljarine

Beograd, 20. novembra. AA. Po določbah čl. 48 zakona o proračunskih dvanaestih, se podaljšajo olajšave zemljarine po uredbi z dne 2. februarja 1935 tudi za davčno leto 1936., in sicer tako, da se katastrski čisti dohodki po čl. 1. te uredbe za njive in vinograde na kršnem terenu, kjer so glavni dohodek kmeta, znižajo za tretjino.

Na podlagi odloka oddelka za kataster in državna imetja finančnega ministrstva se ima izračunavanje znižanega katastrskega čistega dohodka za leto 1936. vršiti na isti način kakor za davčno leto 1935. Zato bodo določbe za izvršitev uredbe z dne 2. februarja 1935 glede izračunavanja znižanega katastrskega čistega dohodka veljale v celoti tudi za leto 1936., le s to razliko, da znaša znižanje eno tretjino in ne 20%, kakor je določala uredba.

Pri vinogradih se bo katastrski čisti dohodek znižal samo za tiste katastrske občine, kjer je znižan tudi za leto 1935.

Oddelak za kataster in državna imetja finančnega ministrstva je v svrhu čim uspešnejšega dela pri izračunavanju znižanja katastrskega čistega dohodka pri sestavljanju odmere zemljarine za leto 1936. izdal podrobna navodila katastrskim upravam in davčnim upravam v neizmernih krajih, ki imajo katastrska zemljišča.

Zadnje vesti

Gladovna stavka marsejskih morilcev

Aix-le-Provence, 20. novembra. AA. Vse časopise ima svoj glavni stan v sodni palači, kjer imajo tudi telefone. V teh krogih se mnogo govori o povrnitvi odvetnika Desbosa ali pa ga bodo nadomestovali trije drugi, in sicer Plat, Grisol in Franceski. Največjo senzациjo je pa vzbudila vest, da so vsi obtoženci pričeli sinoči z gladovno stavko.

Seja francoske vlade

Pariz, 20. novembra. r. Kakor znano se danes popoldne ob 17.30 sestane ministrski svet. Na seji bodo razpravljali predvsem o nemirih v Limogesu, zaradi katerih so socialisti vložili pri predsedstvu poslanske zbornice nujno interpelacijo. Ministrski predsednik Laval je imel večeraj več razgovorov z raznimi ministri o stališču, ki ga naj vlada zavzame namram tej interpelaciji.

Ministrski svet bo sklepal tudi o zasedanju zbornice in senata. Večeraj so odločno demantirali govornice, po katerem naj bi se parlament sestel že v petek. Bržkone se prične zimsko zasedanje 26. t. m. ali pa 3. decembra.

Grški kralj v Rimu

Rim, 20. novembra. AA. Havas poroča: Nj. Vel. grški kralj Jurij je prispel iz Firence v Rim. Na postaji so bile razobešene italijanske in grške zastave. Na peronu ga je čakala častna četa karabinjerjev v svečanem kroju. V imenu Mussolinija je Nj. Vel. kralj Jurija sprejel državni podtajnik Suvich.

Od 80 poročevalcev jih je ostalo samo še 10

Adis-Abeba, 20. novembra. AA. Posebni poročevalci Havasa javlja: Adis Abebo zapuška cedalje več Evropejcev. Tisti, ki že delj časa prebivajo v Abesiniji, se boje vojnih posledic, taki pa, ki so prišli šele v zadnjem času v Adis Abebo, med temi je največ novinarjev, pa zapuščajo Abesinijo, ker ne morejo prenašati klime ali pa ne dobijo poročil. Dočim je prejšnjega meseca bilo v Abesiniji še nad 80 časopisnih poročevalcev, jih je zdaj komaj 10. Med tem ko je med Evropejci bilo še precej razpoložljiva, je zdaj zavladata med njimi popolna apatija.

Adis-Abeba, 20. novembra. AA. Posebni poročevalci agencije Havas javlja: Zasebne informacijske agencije, ki so v zadnjem času opravljale v abesinski prestolnici tajno svojo službo in dajale tujim novinarjem razne informacije in obvestila, so zdaj ukinitve svoje delo. Tuji novinarji so brez poročil in se njih delo omejuje na ugibanje in tekanje za vestmi, ki krožijo po mestu.

Zdal trde tu, da bo novo imenovani poveljnik italijanskih čet maršal Badoglio najprvo ustavil vse operacije, da bi kasneje nadaljeval ofenzivo z vsjo silo. S pozornostjo spremljajo tu tudi razvoj sankcij. Prav tako mislijo, da bodo zadnji dogodki v Egiptu imeli tudi posledice na abesinsko-italijansko vojno.

10.000 Abesincev v gverilski vojni

Adis-Abeba, 20. novembra. AA. Posebni vojni dopisnik DNB-ja poroča: V pokrajini Geralti in v Tembijenu postaja deževje vse hušje. Zato je prodiranje Italijanov južno Makale onemogočeno. Po vesteh iz zaresljivega vira se udeležuje gverilske vojne okoli 10.000 abesinskih vojakov, razdeljenih v manjše skupine. Na neki Zdebili so italijanski napad uspešno odbili. Južno Makale so se večeraj in danes pojavile večje eskadre bombnih letal, ki so hotela ovirati še nedokončano zbiranje abesinskih čet.

Pred veliko amnestijo v Grčiji

Atene, 20. novembra. AA. Ministrski svet je na svoji snodnji seji sklenil amnestirati delavce, ki so bili obsojeni na zaporne kazni zaradi nedavnih stavk. Nadalje je bilo sklenjeno, da se amnestira kapetan Lukides, ki je bil postavljen na sodišče zaradi napada na generala Panajotakisa. Po nepotrjenih vesteh bodo po povratku Nj. Vel. kralj Jurija II v domovino amnestirani voditelji marčne revolucije.

Nanking ne bo interveniral

Sangaj, 20. novembra. a. Na kongresu Kuomintang je dal maršal Cangkajsek izjavo, ki jo tolmačijo kot dokaz, da nankinska vlada ne namerava intervenirati v severni Kitajski. Japonski ultimatum poteče danes popoldne. Ni verjetno, da bodo mogli Japonci izvršiti svoje grožnje, ker je izključeno, da bi nankinska vlada sprejela vojno, ki bi pomenila končno propast Kitajske.

London, 20. novembra. n. »Times« je objavil poročilo svojega sangajskega poročevalca, ki je javil, da je japonski poslanik Arijosi odpotoval v Nanking, kjer se bo pogajal s tamkajšnjo vlado o japonskih zahtevah.

USA in Kitajska

Washington, 20. novembra. g. Angleški poslanik je posetil večeraj državnega podtajnika za državne zadeve Philipsa in se z njim razgovarjal o položaju v severni Kitajski. Po sestanku je Philips izjavil novinarjem, da Zedinjene države ne nameravajo postopati v smislu pogodbe devetih sil, s katero se jamči za nezavisnost Kitajske.

Kar se tiče preemestitve ameriškega poslanstva v Nanking in umika 21. polka ameriških pomorskih strelecev iz Tientsina, bo vlada izdala potrebne odredbe, čim se bodo za slične korake odlečile tudi druge prizadete sile.

Vremenska napoved

Novi Sad: Deževalo je v vzhodni polovici države. Temperatura je nekoliko padla v vsej državi. — Najnižja temperatura Mrzlavodica — 5 C, najvišja Omišalj + 15 C.

Napoved za danes: Pretežno jasno v vsej kraljevini. Temperatura se bo malo dvignila v zapadnih predelih, kjer je pričakovati poredne oblaknosti. Dežja ne bo. Slaba košava se pričakuje v Podonavju. Solnce vziđe ob 6.42, zaide ob 16.05.

Dunajska napoved: Povečanje oblaknosti v južnih Alpah. Sneg in padec temperature.

Profesor James Chadwick, ki je dobil letošjo Nobelovo nagrado za fiziko. Odkril je neutron. Deluje pa na univerzi v Liverpoolu

Pismo iz Monakovega

(Od našega dopisnika)

Monakovo, 18. novembra.

Čutil boš domovino v daljni tuji zemlji, ker te bo sree vedlo k neznanemu rokodelcu, ki ga mimogrede čuješ, da je izpregovoril besedico tvojega jezika, čutil jo boš bolesto in ponosno. Rdečica pa ti bo oblila lica, ko bo začel iz tujčevih ust nespodobno besedo svoji domovini, o svojem jeziku, ko bo išal, da se tujec roga slavni preteklosti juškega in mučeniškega naroda, ko boš videl, da njega najdražje svetinje teptajo v prah... S temi besedami znanega pisatelja, ki sem h imel zapisane globoko v sreu, sem se našel v tujino.

Monakovo, mesto stoterih cerkva, množice uzejev, številnih pivovaren, lepih palač, šikih ulic in živahnega prometa — prestolnica avarske, tipično nemško mesto stoji pred avto!

Tujcu, ki se pripelje z električnim vlakom prostran pokrit kolodvor, se nudi že takoj vilika, da vidi pečat nove Nemčije — vilike stave hitlerjevske dežele, ki ga pri p. hodu zdravljajo.

Znameniti londonski in ljubljanski megli gotovo pridružuje tudi monakovska. So nevi, ko se sploh ne dvigne. In čeprav je monakovo 200 metrov višje in celo severnejše go Ljubljana, se to v podnebbju ne čuti. Ozračje pa kvari poleg megle tudi smrdovi dim avtomobilov na Diesel-motorje. Vsi vorni avtomobili, avtobusi in mnogo osebnih avtomobilov se giblje na ta pogon.

Če je Ljubljana mesto biciklov, je München nje pravi raj. Vse vprek se vozi z bicikli, to v tempu ostalega prometa. Relativno se odi zelo malo nesreč, ker je prebivalstvo o disciplinirano. Prometnih znamenj pa je lko, da se nevešči izgubi v njih in se zelo lko orientira. Zato so že na postajih velike ole, ki opozarjajo tujca na razlago posaznjih znakov. Pa tudi po vseh večjih lokavise take table. Vsak avtomobil pa ima ko razlago še posebej na ščitnem steklu. Vožnih znamenj za smer vožnje tu ne poajo. Sicer bi se gotovo pri takem prometu legal ogromen trušč ni vriše, da bi si molli pešci mašiti ušesa. Vse to opravljajo etlobni signali, ki so najprimernejši kažit.

Tramvajski promet ima gosto omrežje in zovi drve z veliko brzino. Vožnja je jako eni. Zato pa so tudi vsi vozovi vedno pol-

Normalna taksa velja do 12. ponoči, od ure dalje pa se doplača nočno takso. Pro, kjer se voziš nad pol ure, stane 20 Pf. eščne akademske vozovnice stanejo po 3-50 V.

Uniform je po ulicah toliko, da se v prvem pu sploh ne znaješ. Zlasti se sedaj, ko je mečja dobila regularno vojsko. Od hitlerjevske mladine preko članskih strankinih unirm do SS čet in prave vojske — eno samo orje ponosa nove Nemčije. Sedaj, ko si je mečja vzela dovoljenje za vojsko, so dan na n parade po mestnih ulicah, da tako razžejo svojo novo oboževano silo. Oblike in loh ves vojaški »pribora« je popolnoma nov, prav ne morda prav od večeraj, saj si je mečja dolgo časa zbirala sile, da je končno ivlekla na svetlo vso svojo ogromno zalogo ndernega orožja, da se danes, po nekaj meih fakične vojaške obveznosti, že lahko sa z drugimi državami.

Po trgovinah vseh strok vidiš napise: mška trgovina. In ta akcija, naperjena oti židom, po naše »Svoji k svojim«, je tagosto razširjena po vsem mestu, da v snici ne vidiš po izložbah drugih sličnih pisov kot »Nemška trgovina«, »Nemška trvina«... Prideš v kak javen lokal, pa se že na vra: za hip ustaviš, ko vidiš napis: »Židom top prepovedan!« Po ulicah so napisne plo: »Židje so naša nesreča!« Takih napisov gostilnah pa nisem videl! Sicer pa, če so li kdaj v Monakovem res židje, jih danes av tako res ni več. Le tu pa tam še sreš kakega takega preganjanca, ki kaže že obrazu velik strah, a istočasno mu poteze zodevajo veliko mržnjo.

Poleg teh napisov, ki so naperjeni proti lom, pa čitaš: »Kdor ne pozdravlja s Heil itler! — ta ni Nemeč! Kdor pa ni Nemeč, ne spada v naše kolo!« In res, novi porav si je takoj utrl pot. Povsod, kamor ideš, te pozdravljajo s »Heil Hitler!« Porav tretjega Rajha je dobil mnogo posneovalcev, tako da dan z dnem milijoni ljucele Nemčije izgovarjajo vsak hip za njih višeno ime — Hitler.

(Dalje.)

Rudarji pri Poličanah stavkajo

Lastniki premogovnika Stanovsko jim ne plačujejo trdo zasluženih plač

Poljčane, 19. novembra.

Premogovnik Stanovsko v občini Poljčane, ki je od leta 1931. v obratu, se je v zadnjih letih izpopolnil, da proizvaja sedaj dnevno štiri vagonne premoga ter zaposluje stalno 118 rudarjev. Sicer to ni kdovekak veliko, vendar je za lukajšnje razmere precejšnjega pomena. Brezposelnost je bila s tem med našim prebivalstvom precej omiljena.

Res je tudi, da so mezde osobja najmanjše, vendar bi bilo delavstvo zadovoljno, če se ne bi imelo ves ta čas boriti radi nerednega izplačevanja trdo priborjenega zasluška. Po več mesecev je bilo vodstvo delavstvu stalno na zaostanku, kar je obupno vplivalo na stan, ki je v borbi za svoj obstanek tvegal ves napor, da se pošteno prerije skozi življenje.

Tudi zdaj rudarji že tretji mesec niso prejeli svojih trdo zasluženih denarjev. Zato so sklenili, da so za doseg svojih pravic organizirajo v Zvezi rudarjev. Ko je vodstvo izvedelo za njihovo namero, je takoj vsem članom pripravljalnega odbora službo odpovedalo, češ da je omenjene delavce odpustilo radi nujno potrebnih omejitve obrata. Delavstvo je nato samo od sebe začelo stavkati.

Danes bi se imela vršiti razprava med vodstvom rudnika in delavstvom. Pri Mahoriču se je zbralo vseh 118 rudarjev, da ob navzočnosti zastopnika oblasti, sreskega načelnika g. dr. Šiške, zastopnika delavske zbornice g. Golmajerja Jožeta in tajnika Zveze rudarjev Jugoslavije g. Arha Jurija iznesejo svoje zahteve. Prišlo pa ni do nikakih pozitivnih sklepov, ker je bil predstavnik rudnika zadržan. Tajnik zveze je obrazložil rudarjem zadevne zakonske predpise in jih poučil o ravnanju, prav tako glede varnostne službe za časa trajanja štrajka.

Ponovna razprava bo jutri. Rudarji bodo v glavnem stavili sledeče zahteve: 1. Vsi odpušteni rudarji se morajo brezpogojno sprejeti nazaj v službo. 2. Netočno izplačevanje mezd mora za vselej prenehati. Nujna je tudi potrebna ureditev bolniške hranarine. Rudarji se bodo solidarno borili za doseg svojih pravic, kar je bilo razvidno jasno in določno tudi na današnjem sestanku. O nadaljnjem poteku razprave bomo poročali. Rudarji so se ob koncu mirno razšli.

Paragraf, ki ga fotoamater mora poznati

Velika nevarnost za fotoamaterje je § 64. zakona o zračni plovitvi, ker njegova 4. točka prepoveduje prenos in uporabo fotoografskih priprav kakršnekoli vrste z letali, seveda razen onih, ki so zapečateni v poštinih paketih. Za ta prestopok je v § 97. določena kazen od 1.000 do 10.000 Din in zaporno kazen. Kar od 2.000 do 20.000 Din pa mora plačati in je zaprt od 20 dni do 2 mesecev tisti, kdor se v letalu poslužuje predmetov ali priprav, ki je prepovedan njih prenos, nadalje pa tudi tisti, kdor se brez posebnega dovoljenja poslužuje kake fotoografske priprave nad prepovedanimi conami. Skratka, fotografiranje iz letal je najstrožje prepovedano in je zato treba aparat pred vstopom v letalo dati plombirati.

Ker tega ni vedel, je te dni stal pred zagrebškim sodiščem neki dijak, ki je pri svojem prvem poletu s Sušaka v Zagreb iz letala napravil 6 posnetkov. Na aerodromu na Sušaku in tudi v letalu se nikdo ni zmenil za njegov aparat, pač ga je pa ta-

koj prijelo poveljstvo aerodroma v Zagrebu in ga izročilo policiji, ki mu je konfiscirala aparat s filmom, ki so ga tudi razvili. Policija je vse izročila sodišču, kjer je dijak videl vsaj svoje razvite posnetke, poleg tega je bil pa tudi spoznan za krivega po § 64., točka 4., zakona o zračni plovitvi, vendar je bil pa z uporabo § 22. kaz. zakona oproščen kazni in plačanja pavšalnega zneska. Seveda je bila sodba tako mila samo zato, ker je ta primer prekoračenja stroge odredbe gotovo prvi v vsej državi. Splošno je znano, da so vsi zakoni veljavni tudi, čeprav jih kdo ne pozna, zato je pa prav, da je zakonodajalec v kazenski zakon zapisal tudi odredbo v § 22., ki pravi, da ni odgovoren, kdor v času, ko je prekršil zakon, ni mogel pojmiti vsebine in pomena svojega dejanja. Ta paragraf je torej za sedaj rešil grešnika težke kazni zaradi fotografiranja iz letala, za druge pa seveda ne bo več te izjemne milosti.

Huda nesreča v kamnolomu

Sevnica, 19. nov.

Blizu Sevnice leži malo zaselje Orehovo, kjer je moderen kamnolom podjetja »Labor«. Toliko je naročil, da morajo delati delavci tudi ob nedeljah. Gramoz razvažajo v vagonih po vsej državi.

Preteklo nedeljo pa se je zgodila v tem kamnolomu huda nesreča. Med drugimi je bil pri kovanju gramozu zaposlen tudi 26letni samski delavec Martin Vovk iz Smarja pri Jelšah. Padel mu je težak kamen na glavo, ki je priletel iz vrhne terase. Ponesrečeni se je takoj onesvestil, izgubil ravnotežje ter padel 15 metrov globoko v prepad. Obležal je s hudimi poškodbami po glavi in telesu.

Njegovi tovariši so mu takoj prihiteli na pomoč. Zdravnik dr. Mušič se je pripeljal z avtomobilom k ponesrečenemu, mu nutil prvo zdravniško pomoč ter ga odpremil v brežiško bolnico.

Ptuj

Naraščajski dan. Tukajšnji sokolski naraščaj je priredil v nedeljo 17. t. m. naraščajski dan s prav peštrim sporedom. Vprizorili so z uspehom tudi burko »Trije plitki«. Igro bodo prihodnje nedeljo 24. t. m. ponovili v mestnem gledališču. Čisti dobiček je določen za nabavo instrumentov za naraščajski orkester.

Občni zbor društva »Sola in dom«. V nedeljo 24. t. m. ob pol 10. bo v gimnazijski risalnici redni občni zbor društva »Sola in dom«, na katerem bodo razpravljali tudi o pomanjkanju učnih moči na srednji šoli. Starši vabljeni.

Dobova

Spomenik vojnim žrtvam. 24. t. m. bomo odkrili in blagoslovili spomenik padlim občanom v svetovni vojni. Po prihodu osebnega vlaka ob

9.06 bo odkritje in sv. maša za padle, popoldne pa bo koncert godbenega kluba iz Loč v dvorani g. Kramerja. — Spomenik stoji pred faro cerkvi na najvidnejšem mestu v Dobovi. Spomenik je del domačih mož in fantov. — Vse može in fante iz svetovne vojne vabimo, da se te proslave udeležijo. Vabimo tudi vsa društva v sreu, da se odzovejo in udeležijo proslave odkritja spomenika. Povratek iz Dobove je mogoč z vlakom ob 18.30 proti Zidanemu mostu.

Kranj

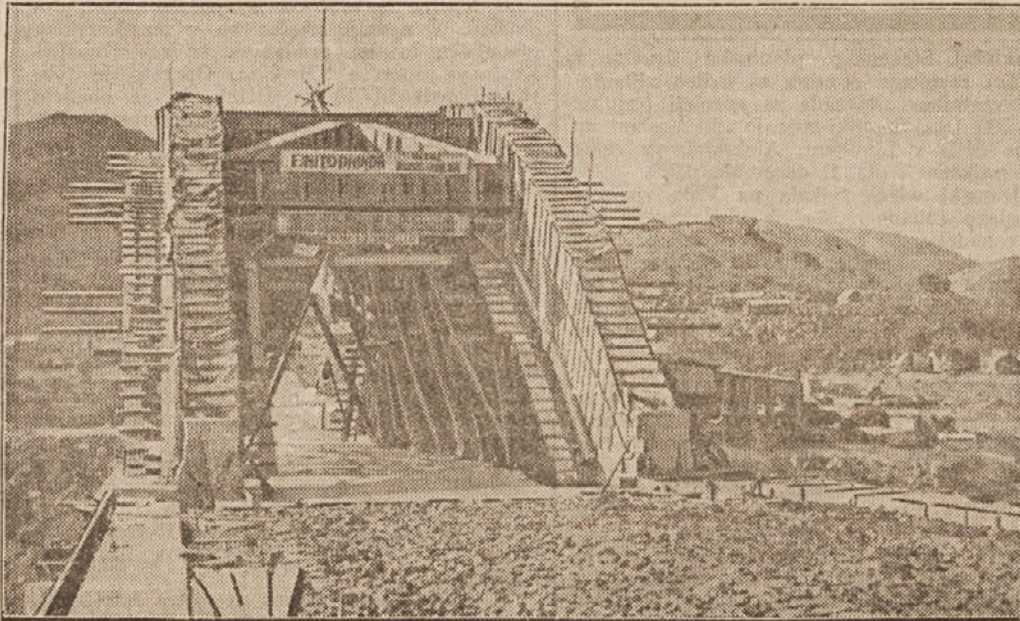
»Glasbeni odsek sokolskega društva v Kranju« bo priredil v četrtek 21. t. m. ob pol 21. koncert v dvorani Narodnega doma. Sodelujejo g. N. Fakin, ing. Skopal, ing. Gregorinčič ter dirigent Horak čelo-solo. Na programu bodo skladbe Chopina, Calkovskega, Griega, Sindiga in Moskovskega. Dirigiral bo g. A. Fakin. Vabljeni!

Nogomet. Zadnje kolo gorenjskega jesenskega prvenstva je končano. S. K. Korotan je na domačem terenu odpravil Kovinarja z Jesenic z rezultatom 4:0 (1:0). Korotan je imel vso igro znatno premoč in le vratarju gre zasluga, da Kovinar ni podlegel z večjim rezultatom. Vratar Kovinarja je ubranil dve enajstmetrovki, dočim je Korotan tretjo zastreljal v aut.

Kino Narodni dom bo predvajal v petek, soboto in nedeljo sijajno zvočno komedijo »Sino-va puščavec«. V glavnih vlogah nastopata znana komika Stan Laurel in Oliver Hardy.

Gotovlje

Delovanje tukajšnjega sportnega in prosvetnega društva »Boruta« se je zopet ožive- lo. Moštvo se je kosalo na zelenem polju z resnim nasprotnikom SK »Železničarjem« iz Celja. Tekma se je končala s 5:5. Sodeč po igri, pa si je zmago zaslužilo domače moštvo, ki je igralo nad vse požrtvovalno in živahno. V nadaljnjem, zlasti prosvetnem delovanju, želimo društvu mnogo napredka!

Prvi betonski most, katerega so Italijani zgradili blizu Gondarja na abesinskem severnem bojišču. Okrašen je z začetnimi črkama kralja in Mussolinija

Prvi prostor za golf v Sloveniji

Odkar je Bled po prevratu postal svetovno letovišče in v resnici »fashionable«, so se pokazale potrebe, da ne more več biti brez velikega prostora za igranje golfa. Te igre pri nas seveda še ne poznamo drugače, kakor iz tujih ilustriranih listov, saj si z njim krepi živce in ureja prebavo le visoka gospoda posebno v Angliji in Ameriki. Gotovo se vsakdo spominja starega Rockefellerja iz ilustriranih listov ali iz kina, kako udriha s palico po kroglah na veliki gmajni. Tak prostor si je blejska občina zagotovila zadnje dni, ko je v ta namen za letnih 25.000 Din najemnine vzela za 30 let v najem 40 ha ali 400.000 kv. metrov veliko gmajno onkraj Save pri Prešernovi rodni Vrbi. Vso gmajno bodo lepo uredili in otrebili kamenje ter zasejali mehko travo. Tja bodo speljali tudi novo cesto od vsavskega mosta med Lescami in Bledom, da se bodo lahko z avtomobili vozili igrat golf in iskat tudi drugega razvedrila. Na vsak način je prvi prostor za golf v Sloveniji velika pridobitev za naš tujski promet sploh, predvsem pa za Bled in tudi za kmete, ki bodo imeli z najemnino vsaj 30 let gotov dohodek, da bodo s 25.000 Din gotovo odškodovane tudi krave in drobnica za pašo.

Proslava 60 letnice šole na Grabnu

Ljubljana, 20. novembra.

Pri proslavi jubileja šole na Grabnu bo v soboto ob 15. v telovadnici šolska akademija za šolarje. Po nagovoru bodo učenci zapeli »Našo pesem« Al. Mava, nato bodo pa igrali Al. Potočnikov igrokaz »Matevžev stric pripoveduje«, kjer se bodo pomenili predvsem o zgodovini šole. Po akademiji bo pogostitev učencev. V nedeljo po cerkvenem opravilu bo v telovadnici res slavnostna akademija, ki naj se je udeležijo zlasti vsi nekdanji učenci in starši. Po govoru šolskega upravitelja g. mest. svet. Ambrožiča bomo čuli krasno prigodno deklamacijo »Staremu deblu — mladi cvet«, ki jo je spsal Ivo Peruzzi in bo ta točka tvorila pravzaprav glavni del proslave, ko dobi šolska zastava trak od mestne občine. Ruža Lucija Petelinova je napisala deklamacijo »Soli na Grabnu ob 60letnici«, za njo bomo spet čuli »Našo pesem«, nato pa zaori po dvorani staroslavna trnovska himna »Prelepa je trnovska fara«. Za njo bo spet Matevžev stric pripovedoval svoje zgodbe, končno bo pa akademija zaključena z narodno himno.

Po sporedu bodo učenci grabenske šole tudi pogoščeni. V ta namen je občinski svet ljubljanski dovil prispevek, s katerim bo lahko vsak učenec dedlezen majhne južine v soboto popoldne. Godba »Sloga« sodeluje pri proslavi v soboto pri obhodu po ulicah šolskega okoliša, v nedeljo pri sprevedu izpred šolskega poslopja v cerkev in nazaj. V cerkvi se uvrstijo za šolsko zastavo najprej gospodje, bivši učenci, potem sedanja grabenska mladina. Po maši gre spreved v šolsko poslopje za zastavo v obratni smeri, t. j. najprej mladina, potem g. učenci. Pred šolskim poslopjem pozdravi mladina v špallirju vse udeležence, ki odidejo k proslavi po maši v telovadnico. V soboto ob 5. bo šola razsvetljena.

Za proslavo je veliko zanimanje tudi na deželi pri bivših učencih. Nekaj pisem pričča, kako navdušeno so sprejeli vest o proslavi 60letnice. Neko pismo konča: Želim se nedeljske slavnosti udeležiti ter kličem svojim dobrim šolskim nekdanjim učiteljem na Grabnu večno »Slavo«.

Metlika

Resnici na ljubo ugotavljamo, da potnik, ki je doživel v Metliki res neprijetno zadevo, kakor smo poročali večeraj, ni bil g. Danilo Cerar, zastopnik Philips-radia, temveč neki drugi potnik, ki pa mu je slučajno le samo Danilo ime.

Sokolstvo

Načelnštvo Sokolske župe Ljubljana je imelo v soboto dne 16. in v nedeljo dne 17. t. m. delovni sestanke društvenih načelnikov in načelnic. Udeležilo se ga je skupaj 59 bratov in 43 sester. Odmerjeni čas se je temeljito izkoristil za vadbo prostih in orodnih vaj ter tudi v usposobitev vadijskega znanja. Podana predavanja so imela poleg zahtevnih smernic po katerih naj hodi naše vadijstvo tudi vzpodbujajoč pomen. Zeleti bi bilo, da bi se ob drugi takšni priliki sestali v še mnogo večjem številu. Posebno pa opozarjamo one edince, ki na ta sestanek niso poslane nikogar. — Zdravo!

Radio

Četrtek, 21. novembra.

LJUBLJANA: 12.00 Pesmi in plesi iz zvočnih filmov (plošče), 12.45 vremenska napoved, poročila, 13.00 napoved časa, objava spreda, 13.15 opoldanski koncert Radijskega orkestra, 14.00 vremensko poročilo, borzni tečaj, 18.00 kmečki trio (gg. Gregorc, Janko, Stanko August, Nachförg Franc), 18.40 Slovensčina za Slovence (dr. R. Kolaric), 19.00 napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava spreda, obvestila, 19.30 nacionalna ura, 20.00 operetna glasba (Radijski orkester), 21.00 Koncert pevškega zbora Glasbene Matice, 22.00 napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava spreda, 22.15 ura plesne glasbe (plošče).

Naročajte knjige Kmetijske Matice

Dnevni dogodki

G. ban dr. M. Natlačen v petek 22. t. m. zaradi službene odsotnosti ne bo sprejemal strank.

Nacionalna ura. Ob 19.30 bo predavanje Zvezice Sokola kraljevine Jugoslavije. Prenos iz Beograda.

Uspeh 13letne igralka. Najmlajša članica zagrebškega gledališča 13letna Lea Deutsch je te dni gostovala z velikim uspehom v Beogradu. Ob tej priliki je dobila laskavo ponudbo. Povabili so jo na gostovanje v Sofijo.

Napad na inženjerja. V varaždinsko bolnišnico so pripeljali hudo poškodovanega rudarskega inženjerja Romana Kulika, katerega so napadli rudarji v Ivanju. Aretirali so 12 rudarjev. Kulik je bil šele tri tedne tehnični upravitelj v rudniku. Hotel je povečati produkcijo in je baje postopal z delavci zelo strogo. Ob neki priliki ga neki kopač ni ubogal, češ, da ne more v jamo, ker novi rov še ni zaščiten. Kulik mu je odvrnil: Naj te ubije, saj za drugega nisi! Rudarji so pred dvema mesecema v Ivanju sami pristali na znižanje plač za 8 odstotkov samo, da bi rudnik sanirali. Inženjerjevo postopanje je naredilo hudo križnjo prišlo je do spopada med rudarji in inženjerjem, v katerem je dobil inženjer hude poškodbe. V rudniku v Ivanju je zaposlenih 300 rudarjev.

Pride! Največji šlager sezone!

Prigodbe iz „Wienerwalda“

Kino Sloga

Naši delavci odhajajo v Perzijo. Neznosne gospodarske razmere silijo naše ljudi, da si iščejo v najbolj oddaljenih krajih zaslužka. Iz Orahovice na Hrvatskem je pred dnevi odšlo 13 delavcev in kmetov celo v Perzijo iskat dela. Pot do tja stane 7000 Din. Nekateri so si denar izposodili v nadi, da bodo tam toliko zaslužili, da jim bo mogoče dolg skoro poplačati.

Spomenik Matiji Gubcu. Hrvatsko pevsko društvo »Zvonimir« je povabilo vsa hrvatska društva, naj sodelujejo v akciji za postavitve spomenika Matiji Gubcu. Upravni odbor je prosil nadškofa dr. Stepeca in dr. Vladimira Mačka, naj bi prevzela pokroviteljstvo te akcije. Kipar Ivan Meštrovič pa bo izdelal spomenik in ga podaril kot dar svojemu narodu.

Samomor medicina. V Zagrebu je skočil s tretjega nadstropja sin vseučiliškega profesorja medicince Peter Mayerhoffer. Služkinjo je poslal na trg, med tem pa je stopil na balkon in se vrغل na cesto. Bil je pri priči mrtev. Ker ni zapustil nobenega poslovnega pisma, so razlogi njegovega obupnega dejanja neznan. Pripravljali se je ravno za izpit iz anatomije.

Preveč navdušen sportnik. Pred sodiščem v Beogradu se je te dni zagovarjal krojaški pomočnik Vitomir Pivarski, ki je ponarejal vstopnice za nogometne tekme. Priznal je, da ni imel denarja za vstopnice, da pa je tako navdušen sportnik, da si je na ta način priskrbel vstop na igrišče.

Vas s 190 vojnimi žrtvami. V vasi Zubečinac pri Knjaževcu je 200 hiš in vsa vas je dala 190 vojakov srbski armadi ter vsi so v svetovni vojni padli. Zdaj so jim postavili v vasi primeren spomenik, za katerega je dal kralj Peter II. 10.000 Din.

Ljubljana

Dnevna pratika.

Četrtek, 21. novembra. Katoličani: Darov. Marije Dev. Darinka. Pravoslavni: 8. novembra Sab. Arh. Mihaela.

Dežurne lekarne.

Dr. Kmet, Tyrševa cesta 43, Trnkoezy, ded. Mestni trg 4, Ustar, Šelenburgova ulica 7.

Po vsej sili hočejo biti originalni in gredo laborit pozimi, ne pa kakor drugi ljudje v polletni vročini. Niti vprašati ni treba, da so to spet novinarji, ki vabijo vse ljubljansko občinstvo in ves slovenski narod na svoj imenitni tabor, ki pač drugje biti ne more, kakor na Taboru. Tam bodo 1. decembra proslavili narodni praznik s svojim jubilejnim koncertom. O njem pač ni treba več izgubljeni besedi, saj so novinarski koncerti od leta do leta zanimivejši in lepši. Prav posebno bo pa letos novinarsko taborjenje in z njim združena prosta zabava, ko postrežbo prevzemo brhke Taborjanke, ki bodo postregle z vsem najboljšim. Delale bodo pa tudi nevarno konkurenco drugim plesalkam, ki se zbero brez izjeme vse na Taboru iz vseh ulic in trgov našega mesta. K sreči bo v tej ogromni dvorani dosti prostora za vse plesalce, da se bomo lahko res korajžno zavrtili, poleg tega pa ne bo potreba iskati prostora onim obiskovalcem, ki radi malo posede in pokramljujejo ter pozabavajo. Ze danes opozarjamo, kako imenitne prostore bodo novinarji napravili iz lož, kjer boš lahko užival v miru vse koncertne točke, pri zabavnem delu pa videl vse in se zabaval.

Miklavž že razburja otroke z najsanjavejšimi nadami in tudi nekateri trgovci že vabijo Miklavža z najlepšimi darili. Po Stritarjevi ulici mimo razkošnih Krisperjevih izložb z vsem, kar poželi otroško srce, sploh ne moreš več mimo, ker je široki hodnik ves dan natlačen z obdujujočimi otroci. Splošno po izložbah opazamo, da trgovci za Miklavža niso naročili več predragih stvari, ker tudi Miklavž mora računati s krizo, saj je vendar še vedno aktiven nastavljenec nebeškega kraljestva.

Zanimanje in veselje za sadjarstvo je tudi v Ljubljani že tako veliko, da je bila v ponedeljek zvečer že pri prvem predavanju sadjarskega tečaja podružnice SVD prostorna predavalnica v Šentjakovski šoli dosti premajhna. Vse kaže, da bo treba poiskati večji prostor, saj so bili poslušalci tako zadovoljni z vsemi

predavatelji, da bodo gotovo pripeljali tudi svoje znance seboj. Predsednik g. nadzornik Štrekelj je otvoril tečaj s kratkim govorom, kjer je opozarjal, da je podružnica poleg rednih predavanj ob sredah priredila tudi še sadjarski, cvetličarski in lani zelenjadarski tečaj, a letos sadjarski tečaj zlasti za potrebe lastnikov in najemnikov majhnih mestnih vrtov. Ban. referent g. Flego je nato govoril o organih drevesa in njih funkcijah, torej o težjih stvareh tako, da mu je brez težav in s pridom sledil tudi vsak začetnik, obene pa je pa življenje v drevesu, preosnovno in oploditev ter vse druge čudeže opisal s tako pristnim zanosom oboževalca prirode, da se mu je ob prezgodnjem zaključku uprav poetičnega predavanja zahvalil v resnici odkritosrčen aplavz. Drugi predavatelj, asistent mestne vrtnarije g. Fr. Pirnat je pri opisovanju, kako razmnožujemo grmičje in drevje, predvsem poudarjal tudi potrebo osamosvojitve na tem polju, saj gre do prav znatne vsote za grmičje in drevje v inozemstvo, ki bi deloma že lahko ostale doma. A kar še nimamo, kupujemo od odličnih češko-slovaških gojiteljev. V torek je spet v mnogo prepolni dvorani obe uri govoril viš. inspektor g. Fran Gombač o vzgoji drevesa, zlasti pa krona pač tako, kakor zna le tako izkušen in in znameniti strokovnjak. — Snoči so udeleženci prišli oboroženi z noži, da so po navodilih g. Flega sami poskusili cepiti na najrazličnejše načine, a drevi prične ravnatelj mestnih nasadov g. Lap razpravljati o pritikavcih, jutri zvečer bo pa g. nadzornik Štrekelj poučeval oblikovanje pritikavcih dreves, ki našim sadjarjem dela največje preglavice. Ker v soboto in nedeljo ni predavanj, se tečaj nadaljuje v ponedeljek.

Tradicionalni družabni večer primorskih akademikov, to pot že peti, bo tudi letos, in sicer dne 8. februarja 1936, v veliki dvorani Kazine. Vsa bratska društva prosimo, naj blagovolijo ta datum upoštevati.

Pride! Največji šlager sezone!

Prigodbe iz „Wienerwalda“

Kino Sloga

Včerajšnji tržni dan je bil prav dober, kar se tiče množine in raznovrstnosti blaga, edino kucev je bilo mnogo premalo. Cene se v glavnem niso izpremenile, vendar so pa Bosanci prignali pure in purane. Sicer niso pitani, vendar pa tudi ne preveč suhi, da lahko govorimo o ugodnih cenah, ko purico dobite že za 35 Din za purana pa morate pač po velikosti plačati od 40 do 60 Din. Pute so še vedno od 25 do 35 Din, piščanci za cvrtje par 24 do 28 Din, a za pečenje je par 30 Din. Tudi zelenjava je obdržala svoje cene in jo je še vedno dosti, zato je pa cenejših jabolk vedno manj in celo nagnita jabolka prodajajo že po 2 Din. Drobni dobis po 2.50, čedna jabolka veljajo 3.50 Din, finejša imajo pa skoraj edino še branjeve. Tudi nekaj hrušk je na trgu od 2 do 4 Din, a grozdja je prav lepega dosti po 4 Din. Skoraj nič več ni bilo kostanja, ki ga prodajali po 2 Din liter. Jurčkov sploh ni več, pač pa prav mnogo sivk po 1.50 do 2 Din merica. Ostala živila so prav tako obdržala svojo ceno.

Državni Higijenski zavod v Ljubljani sporoča, da vrši zaščitno simultano cepljenje proti davici in škrlatinki vsak dan od 11. do 12. razen nedelj in praznikov. Simultano cepljenje je obnem zaščita otroka proti davici in škrlatinki. Cepljenje je zastoj, stranka povrne stroške za cepivo, in sicer za popolno, to je trikratno cepljenje 10 Din. Siromašni, ki se izkažejo z ubožnim spričevalom, so oproščeni tudi te takse.

ZVOJNI KINO

POKOLSKI DOM

Šiška

Telefon 33-87

Moderni družabni film

Na otoku

je deloma sniman v Splitu in Dubrovniku

Glavni vlogi igra

Brigita Helm in Willy Fritsch

Dopolnilo običajno

Samo še danes ob 7. in 9. uri

V petek za ceno Din 3.— boksarski film

„Baer - Carnera“

V soboto premiera

„Gospodična-gospa“

Natečaj. Slovensko planinsko društvo v Ljubljani razpisuje osnutek za ovitek »Planinskega vestnika«. Nagrada za sprejeti osnutek znaša 500 Din. Osnutki morajo biti poslani na pisarno SPD v Ljubljani, Aleksandrova cesta št. 4, najkasneje do 1. decembra 1935.

Dramski odsek Sokola na Viču vpripori v proslavo 15letnega obstoja gledališkega odseka v nedeljo 24. t. m. ob 20. v Sokol. domu Schönherrjevo »Zemljo« v režiji br. Borštnika. Sokolsko članstvo in prijatelji društva vljudno vabljeno. — V ponedeljek 25. t. m. bo ob 20. sokolsko idejno predavanje za vse v letošnjem letu na novo pristopivše člane, ki je strogo obvezno. Ostalo članstvo vabljeno. Zdravo!

Prav posebno opozarjamo na nocojšnjo izvedbo Rossinijeve opere »Pepelka Angelina«. Delo je izvrstno nastudirano in v posameznih glavnih vlogah nastopajo Zupevčeva, Kogejeva, Ribičeva, Gostič, Janko, Betetto in Petrovič. Dirigira kapelnik Neffat, režija je prof. Šestova.

Prva repriza Bahrove igre »Otroci« bo drevi za red C. Delo je izvrstno napisano ter nam predstavlja konflikt med starši in otroci razmerje med staro grofovsko hišo in hišo svetnikovo. V posameznih vlogah nastopijo Levarjeva, ter Bratina, Levar, Drenovec, Pianecki in Jerman. Predstava je za red C.

Maribor

Narodno gledališče. Četrtek 21. nov. ob 20. uri: Beneška noč. Red C. Znižane cene. — Petek 22. nov.: Zaprtó. — Sobota 23. nov. ob 20. uri: Vihar v kozarcu. Red A. — Nedelja 24. nov.: Krstna predstava Majda.

70 odst. popust za vožnjo na Dunaj. Na podlagi turističnega sporazuma med Jugoslavijo in Avstrijo priredi oficijelna potovalna pisarna kraljevine Jugoslavije »Putnik« od 15. do 18. decembra t.l. kompenzacijski izlet s posebnim vlakom na Dunaj. Prijave sprejema najkasneje do 2. decembra t.l. »Putnik« v Mariboru in Celju.

Cene vina padajo. Po mariborskih hotelih in gostilnah točijo v zadnjem času vino po 8 do 12 Din liter, gostilničarji pa ga kupujejo po 3 do 4 dinarje. Ljutomersko vino, ki velja za najboljšo, kupujejo po 3 do 5 Din. Da bo konkurenca še večja, so se pojavili v zadnjem času v Mariboru agenti iz Dalmacije, ki nudijo dalmatinsko vino po 2 Din, banatsko vino pa po 1.30 do 1.40 Din liter. Zanimivo je, da takozvani »dvojni« posestniki ob meji rajši prodajajo vino v Avstrijo, kjer ga prodajo po boljši ceni.

Drznega plavačaa, izborno veseloigro, bo vpriporil v nedeljo 24. t. m. ob 20. uri v Sokolskem domu v Rušah gledališki odsek ruškega Sokola.

Duhovniške vesti. Duhovni svetnik Karl Obržan, ki je bil doslej izseljeniški duhovnik v Holandiji, je postavljen za drugega kaplana pri Sv. Petru pri Mariboru. Dosedanji drugi kaplan Ivan Vodeb pa je postavljen za prvega kaplana iste župnije.

Radgonski grad prenavljajo. Grad v Gor. Radgoni, ki ga je na nedavni dražbi kupila banovina, so pričeli prenavljati. Te dni si je posebna komisija banske uprave ogledala grad in odredila potrebna popravila. Prva etapa popravilnih del je že končana in je bilo pri delih že doslej zaposlenih 60 do 90 delavcev. Kot znano, bo radgonski grad preurejen v banovinsko sirotišnico.

Nesreča pri sekanju drv. V Norščinah pri Ljutomeru se je te dni pripetila huda nesreča. 21 letni posestniški sin Janez Bukovec je sekal drva. Pri tem mu je pomagal njegov 14 letni brat Matija, ki je držal za

Pride! Največji šlager sezone!

Prigodbe iz „Wienerwalda“

Kino Sloga

gozdo. Nenadoma je Janezu spodrsnilo in sekira je zadela Matijo v čelo. Takoj ga je obšla kri, kajti imel je presekan čelno kost, ranjeno pa mu je bilo tudi oko. Mladega poškodovanca so prepeljali v mariborsko bolnico.

Sovražstvo med sosedi. Te dni je prišlo v Zg. Dupleku do hudega pretepa med dvema sosednima družinama. Ornikovi in Januševi se že dalj časa sovražijo, ker Orniki ne pustijo sosedom pasti na svojem travniku. Sedaj je bila mera polna in Januš Franc je z dvema svojima tovarišema napadel Jožefa in Alojzija Ornik, ki sta bila oba lažje poškodovana. Zvečer istega dne so isti napadenci navallili na Ornikovega sina Slavka, ki je v zadnjem trenutku pobegnil v neko drvarnico, toda Januš je planil za njim, kar pa je postalo zanj usodno. Slavko je pograbil sekiro in z njo udaril Januša po ramenu in mu prizadejal dolgo zevajočo rano. Zadeva bo končala pred sodiščem.

S ptičko ni dobro zobati. Snoči je delavec Matevž C. iz Maribora popival v gostilni na Koroški cesti. Postal je truden in skoraj bi bil za mizo zaspal. Naročil si je sobo in odšel k počitku. Kmalu pa je prišla za njim v sobo neka mlada lahkoživka in se mu ponudila za kratek čas. Seveda Matevž ponudbe ni odklonil, toda po kratkočasnih uricah ga je čakalo grenko razočaranje. S prikupnim dekletom je izginila tudi njegova denarnica, v kateri je imel nekaj stotakov.

Zima se bliža — drva kradejo. V Rušah ima uprava falskega veleposvestva skladišče za drva. Tam so navozili mnogo drv, ki so jih delavci vsak dan sekali. Sedaj so ugotovili, da je zmanjkalo iz skladišča 12 kub. metrov nasekanih drv. Tatvine je osumljen delavec L. M. iz Lobnice.

S kolom ga je. Preteklo nedeljo je 38-letni posestnik v Gočovi pri Sv. Trojici v Slov. goricah napadel s kolom posestnika Fr. Krambergerja in ga precej nevarno poškodoval.

Krstna predstava v mariborskem gledališču. V nedeljo zvečer bo v mariborskem gledališču krstna predstava izvirne Knaflič-Kozinove opere »Majda«. Opereto je tekstovno priredil Ferdo Delak, ki je obnem tudi režiser. Ostro ritmično in temperamentno glasbo je »Majdi« napisal prof. M. Kozina, besedilo pesmi je oskrbel Mirko Jelačin. Scenski načrt in sceno samo je izdelal akad. slikar Ljubo Ravnikar. Krstna predstava se pričakuje z velikim zanimanjem.

Mrtvec v pohorskem potoku. V potoku, hi loči Hrastje in Vrhov dol v Logu, so naši večeraj popoldne mrtvega posestnika in drvarja Alojza Pušelca iz Lobnice. Pokojnik je najbrže po nesreči na strmeh in opolzlem bregu strmoglavil v potok, kjer je obležal nezavesten in je utonil. Alojz Pušelec je bil znan širom Pohorja kot priden in priljubljen drvar.

Grajski kino. Danes sijajna veseloigra »Gospod brez stanovanja«. Glasba: Robert Stolz. V glavnih vlogah sama znana imena, ki jamčijo za smeh in zabavo: Herman Thimmg, Paul Hörbiger, Leo Slezak in Adela Sandrock.

Kino Union. Danes premiera letošnjega edinega filma slavnega tenorja Schmidta Josefa »Moj najlepši dan«. Film, ki nudi poleg očarljivega petja tudi mnogo zabave in pa smeha.

Kino Sloga

Ljubljanski Dvor Tel 2730

Melodije, ki opajajo!

Danes ob 16., 19.15, 21.15

Don Jose Mojica

kot kozaški oficir v filmu sijajne, napete in velezabavne vsebine

Donski kozak

Vse melodije v tem filmu je komponiral sam Don Jose Mojica

Kot dopolnilo najnovejši zvočni tednik

Celje

Zopet kričeče socialne krivice. Iz rudnika »Antonov rov« v Zbelovem pri Poljčanah so včeraj zopet šli skozi Celje štirje reveži, kateri so morali delo v tem rudniku opustiti, ker jim »iz« začel zaslužnega denarja. Delali so 6 do 8 tednov ter je ob koncu tega časa vsak dobil izplačanega le 80 Din. Za ta denar jih niso mogli preživljati niti tamkajšnji kmetje, obnem pa so si delavci uničili vso obleko in so brez sredstev. Radovedni smo, ali znesek 80 Din zadostuje za 8 tednov za hrano in stanovanje tudi lastniku g. Klausu, ki je inozemski državljan. Vse odločilne činitelje opozarjamo, da tako izkoriščanje naših delavcev preprečijo, oblasti pa priporočamo, da naj izkoriščevalce iz naše države izžene. Če rudnik ne more uspevati, naj ga zapro, da ne bodo delavci zastojni delali.

Smrtna kosa. V Prešernovi ulici 4 je v torek umrla zasebnica 77 let stara Mesarič Marija iz Celja. V bolnišnici pa je 18. t. m. umrl 62 letni posestnik Lampret Jurij iz Velike ravni pri Vojniku. Obaj naj v miru počivata! Zalujočim so žalje!

Slikar Aleksander Klein, ki riše z nogo, bo razstavljal le še nekaj dni. Razstava slik je v dvorani Mestne posojilnice. Obisk je bil doslej prav lep.

Napad z nožem. Iz Hrastnika nam poročajo, da je pretekli torek bil na cesti napaden 26 letni Kozar Franc, topilničar v steklarni. Neki tovariš ga je zabodel z nožem v trebuh in mu močno poškodoval tudi prsni koš. Kozar se zdravi v celjski bolnici.

Gostovanje ljubljanske drame bo, kakor smo zvedeli, 26. novembra z vpriporitvijo Skarkinove drame »Tuje dete«, če bo namreč do takrat vprizarjanje tega dela dovoljeno. Prihodnja gostovanja bodo 3. in 17. decembra.

Mestna občina je sicer znižala nekaterim najemninam, kdaj bo poziv za znižanje najemnin izšel na druge hišne posestnike, smo radovedni.

Do zopetnega razračunavanja med socialisti je prišlo preteklo nedeljo, ko se je sestel socialistični Medstrokovni odbor.

Zagorje

Gospodnjsko-nadaljevalna šola. Pred kratkim se je pričel na zagorski šoli tečaj gospodnjsko-nadaljevalne šole, ki ga vodi tukajšnja učiteljica gdc. Pahor Marija. Za tečaj se je prijavilo 30 gojenk, a sprejetih je bilo le 12, in to radi pomanjkanja prostora. Pouk se vrši 3krat tedensko. Dvakrat na teden se dekleta poučujejo o kuhi in gospodnjskih delih, enkrat tedensko pa v teoriji. O zdravstvu in higieni bo predaval tukajšnji banovinski zdravnik dr. Grum Slavko, živinozdravnik dr. Rutar France o živinorej in mlekarstvu, o vrtnarstvu in gospodarstvu pa učitelj Kopriva Janez. Praktičen pouk bo zazdaj v kuhinji šolske sluginje, na spomlad pa namerava tukajšnja občina preurediti nekaj prostorov v kleti šole, ki bodo služili temu namenu. Za nabavo posede je občina naklonila 750 Din podpore. Pouk v tečaju bo trajal 6 mesecev in je namenjen predvsem dekletom delavskih in kmetijskih staršev, ki nimajo sredstev, da bi posecale strokovne tečaje.

Hranilnici in posojilnici v Zagorju ob Savi r. z. n. z. je ministrstvo za kmetijstvo dovolilo 1. odlog plačil na 5 let od 24. oktobra 1935 dalje. Odlog velja za dolgovne nastale pred 10. majem 1935. 2. obrestna mera na stalne vloge se odreja na 2% brutto, računajoč od 8. maja 1935 dalje.

Smrtna kosa. V ljubljanski bolnici je umrl župnik g. Osolnik Franc iz Izlak. Pokojnik je bil doma iz Moravc in je tukaj služboval nad 15 let. Pokopali so ga pretekli teden v petek, dne 15. t. m. na pokopališču pri Sv. Križu v Ljubljani. Pogreba se je udeležilo precej domačinov. Naj v miru počiva! Dne 14. t. m. je umrla ga. Ulager Marija. Pokojnica je dolgo bolehalna za neozdravljivo boleznijo. Pogreb je bil v soboto, dne 16. t. m. Naj v miru počiva! Prizadetim naše sožalje!

Kino Triglav predvaja v soboto 23. ob 19. uri film »Pravica zmaguje«. V nedeljo 24. ob 17. in 19. uri pa poje slavni tenorist »Jan Kiepur« v prekrasem filmu »Pesem za Tebe«.

Narodno gledališče

DRAMA

Začetek ob 20. uri.

21. novembra, četrtek: Otroci. Red C.

22. novembra, petek: zaprtó.

OPERA

21. novembra, četrtek: Pepelka Angelina. Red Četrtek.

22. novembra, petek: ob 15. uri: Manon. Di-jaska predstava. Globoko znižane cene od 5 do 15 Din

Gospodarstvo

Zadružna vprašanja

Ljubljana, 20. novembra.

Gospodarska stiska ni prizanesla niti našemu zadružništvu, ki se z ostalimi denarnimi ustanovami vred nahaja v težavnem položaju. S splošnega narodno-gospodarskega in socialnega stališča je celo treba naglasiti, da je položaj še v toliko težji, ker so s stisko kreditnega zadružništva prizadete gospodarske in socialne plasti, ki jim je bilo zadružništvo edina gospodarska nadeja in varno pribežališče. Na zadružni razvoj v naši državi je zatorej iz razumljivih razlogov pomembno vplivala kmetiška zaščita, h kateri je treba sedaj še pristeti nov zadružni zakon, ki ga bo v decembrskem zasedanju pretresala Narodna skupščina. Ti dve vprašanji že delj časa zaposlujeta naše zadružne organizacije njih vodilne funkcionarje, ki jima spriču splošnega težkega gospodarskega položaja posevčajo še prav posebno pozornost, kajti v našem narodnem življenju zavisi v največji meri vprav od zadružništva kako bomo zacelili gospodarska rane.

NAŠE ZADRUŽNISTVO O NOVEM ZADRUŽNEM ZAKONU

Na željo narodnih poslancev, članov odbora za proučitev načrta novega zadružnega zakona je Zveza slovenskih združenj v Ljubljani priredila v torek, dne 19. t. m. posebno konferenco, ki je informirala poslance o potrebah in težnjah našega zadružništva. Konferenca so se udeležili narodni poslanci Karel Doberšek, Milan Mravljani in Ivan Prekoršek in nekateri vodilni zadrujarji. Konferenci je predsedoval predsednik Zveze Ivan Pipan, poročal pa ravatelj Fran Trček. V živahno razpravo so posegli poleg vseh treh poslancev zlasti Josip Lenarčič, Hinko Sumer in Dolfo Sauer.

Kmetijske zbornice?

Podoba je, da naposled je dozoreva vprašanje kmetijskih zbornic, ki jih tako težko pričakujejo vsi kmetje v naši državi. Nekateri časopisi že poročajo, da se bo v najkrajšem času pričelo resno reševati vprašanje kmetijskih zbornic. Zbornice naj bi se po teh vesteh osnovala v posameznih kmetijskih centrih. Kmetije, katerih gospodarstvo je že popolnoma na tleh, z veliko nestrpnostjo pričakujejo uresnitve te svoje davne želje, da se bo na ta način, ko bodo sami vzeli svoje gospodarstvo v lastne roke, le nekoliko zboljšal obupen položaj našega kmetijskega gospodarstva v vsej državi. Po časopisnih vesteh je vprašanje že tako dozorelo, da je celo kmetijsko ministrstvo že izdelalo pravilnik o poslovanju kmetijskih zbornic. Vsekakor bi bilo želeli, da se predviden osnutek o kmetijskih zbornicah predloži, predno bo dokončno sprejet, vsem zainteresiranim obstoječim kmetijsko-strokovnim organizacijam, kmetijskim strokovnjakom in preduranim agrarnim politikom, kakor tudi našim zadružnim organizacijam, ki najgloblje in do potankosti poznajo naše kmetijsko gospodarstvo.

Bilanca »Zadružne zveze«

Iz »Jugoslovanskega Lloyd« posnemamo naslednjo bilanco Zadružne zveze v Ljubljani: »Zadružna zveza v Ljubljani je objavila svojo bilanco za preteklo poslovno leto. Na aktivni strani izkazuje bilanca terjatve v iznosu 62 milijonov dinarjev v tekočem računu, in 114,1 milijona dinarjev plasiranega denarja pri »Zadružni gospodarski banki«. Stanje efektov znaša 27,8 milijona dinarjev. Na pasivni strani bilanca sta dve novi postavki, ki sta v zvezi s sanacijskimi odredbami in osnovanjem sanacijskega fonda za zadruge, ki znaša 2,3 milijona dinarjev. Poseben fond po čl. 15 uredbe o zaščiti denarnih zavodov znaša 1,7 milijona dinarjev. Zveza je valorizirala bilančno vrednost svojih nepremičnin na 4,7 milijona dinarjev, s čemer je omogočen odpis v skupnem znesku 5,9 milijona dinarjev. V svrhu odpisa je uporabljeno 0,5 milijona dinarjev rezerve. Plasmani v članjenih združenjih znašajo v tekočem računu pri Zvezi 201,3 milijona Din, nasproti 190,4 milijona dinarjev koncem leta 1933. Število v članjenih združenjih se je v teku preteklega poslovnega leta zmanjšalo od 685 na 673.«

Nemški narod morejo prehraniti edinole kmetje

Na velikem zasedanju kmetijskih organizacij v Goslaru v Nemčiji, se je zlasti poudarjalo, da so nemški kmetje dolžni in tudi edino zmogni prehraniti nemški narod. S tem je postavljena ta naloga na stvarno temelje, ki jih noben narod ne more zatajiti, ne da bi s tem tvegali svoj obstoj. Prehrano bi se sicer dalo zagotoviti tudi na drug način, toda le v primeru, če bi bili trgovinski in gospodarski odnosi med posameznimi državami drugačni kakor so danes. Nemško državno vodstvo nikakor ne smatra, da je z avtarkijo idealno rešeno vprašanje nemškega naroda. Vendar pa vprašanja prehrane vse dotle, dokler se mednarodni položaj ne izpremeni in dokler bo izmenjava življenjskih dobrin služila kot orožje za napad, ni mogoče rešiti na drugačen način, kakor edino le v borbi za lastno produkcijsko neodvisnost v pogledu prehrane.

Preosnova nemškega gospodarstva. Nemški pravnik in gospodarstvenik Menkenmayer piše v časopisu »Die Nationalwirtschaft«, da mora biti nemško gospodarstvo usmerjeno tako, da bo vsak čas lahko pripravljeno zoperstaviti se gospodarski blokadi. Gospodarstvo se mora vsak čas spremeniti v vojno gospodarstvo. V istem časopisu poroča pravnik Giehar, da se bo v bodoči vojni moral mobilizirati poslednji nemški državljani. Po njegovem mnenju predstavlja načrtno gospodarstvo, kakršnega predvideva nacionalni socializem, najtrdnjšo osnovo za gospodarsko organizacijo v slučaju vojne.

Konferenca je ugotovila, da je načrt zakona v splošnem dober, ker prinaša več jasnosti, preciznosti in strumnosti ter zlasti tudi potrebne disciplinske sankcije. Vsebuje pa dve senčni strani, ki bi utegnili brez praktične koristi zelo podražiti in zamotati poslovanje združenj. To sta prevelik birokratizem in preoster prelom s tradicijo pri sicer redkih združenjih, ki so se oddaljile od osnovnih zadružnih načel. Zadružništvo je svobodna ljudska ustanova, zato ni nikjer dobro uspevala, kjer so jo hoteli preveč birokratizirati in uniformirati.

Narodni poslanci so vzeli pripombe zadrujarjev na znanje z obljubo, da jih bodo upoštevali pri obravnavanju načrta v Narodni skupščini.

ZADRUŽNI ODPLAČILNI NAČRT ODOBREN

Nova uredba o zaščiti kmetov je določila, da morajo kmetijske zadružne organizacije same sestaviti načrt, po katerem bodo kmetje plačevali pri njih svoje dolgeve. Sedaj pa je kmetijski minister na predlog zadružništva na novo potrdil odplačilni načrt, ki so ga zadružne Zveze sestavile spomladi in je veljal do objave sedanje uredbe. Glede odnosov med kmeti in njihovimi združenji se torej ni nič spremenilo. Odplačilni načrt bo v najkrajšem času objavljen v Službenem listu in bo s to objavo zopet dobil zakonsko veljavnost.

Ob predložitvi načrta ministrstvu so zadružne organizacije izjavile, da nimajo s čim kriti izgub, ki bi jih utrpeli radi morebitnih odpisov dolgov, zato prepuščajo državi, da izpolni obljubo vlade, da bo država prispevala za primerne odpise. Glede obrestne mere pa bodo zadruge popuščale kolikor največ bodo mogle z ozirom na obveze do vlagateljev.

Gospodarske vesti

— Naše lesno tržišče. Zaradi sankcij proti Italiji je zavladalo na slovenskem lesnem tržišču silno resignirano razpoloženje. Vsak izvoz našega lesa je trenutno popolnoma izključen. Obljubljajo se sicer nova tržišča, toda kdo ve, kdaj in kako bo do tega prišlo. Tako bo odslej vse naše lesno bogastvo ležalo v skladiščih in čakalo boljših časov. Veliko vprašanje pa je, ali bo mogla naša lesna industrija in trgovina v teh težkih dobah utreti ta nenavaden udarec.

— Velik izvoz boksita. V poslednji dobi je delavnost v industriji boksita zelo živahna, zlasti v ležiščih okoli Šibenika in Darniševa, kjer delajo s polno paro in maksimalno zaposlitvijo. V teh dneh bodo na večje tovarne ladje naložili nad 30.000 ton boksita za razne države.

— Zakoni o sladkovodnem ribarstvu, živinoreji in sadjarstvu. V ministrstvu za kmetijstvo se izdeluje zakon o sladkovodnem ribarstvu. Poleg tega se izdeluje še zakon o živinoreji in sadjarstvu. Predvideva se, da bo ministrstvo omenjene osnutke zakonov že do konca leta predložilo Narodni skupščini.

— Nova železniška postaja. Te dni je bila otvorena na progi Virovitica-Bač nova železniška postaja Zrinj. Z otvoritvijo te postaje so sedaj tesnejše povezane okoliške vasi s tržnimi centri, tako da bodo mogli kmetje lažje plasirati svoje poljske pridelke.

— Prva kopalniška zadruha v Dalmaciji. V zadružni register se je vpisala kopalniška zadruha v Velikem Ižu. Namen zadruge je pospeševati turizem, graditi kopalnišča in pospeševati sport v kopalniščih. Za prvo nalogo pa si je postavila omenjena kopalniška zadruha zgraditi ogromen zadružni hotel.

— Obtok novčanic naše Narodne banke se je v dobi od 8. do 15. nov. zmanjšal za 53 milj. 426.600 na 4.823.837.780. Zlata in devizna podloga se je povečala za 5.994.072 Din. Obveze na pogled so znašale 6.235.734.975 dinarjev, s skupnim kritjem 29,73 odst., dočim je znašalo zlato kritje 26,79 odst.

— Izvoz konj iz Medijumije. Pretekli teden se je mudilo v Čakovcu več konjskih trgovcev iz Vorarlberga v Avstriji, ki so prišli z nalogo, da nakupijo 100 konj medijumske pasme. Doslej so jih kupili 32, in sicer po ceni 3500 do 5000 Din. Zanimivo je, da so takoj plačali v gotovini kmetom, ki so prodali konje. Ostalih 68 konj pa bodo nakupili še te dni.

— Turistični rubelj v Sovjetski Rusiji. Sovjetska vlada je objavila izdajo takozvanega turističnega rublja. Tečaj tega rublja je postavljen na osnovo dolarja, in sicer 4-35 rublja za 1 dolar.

— Angleška trgovinska politika v luči sankcij. Angleška vlada je obvestila vlade Nemčije, Madjarske, Avstrije in Švice, da bo moralo imeti blago, namenjeno za izvoz v Anglijo, priložna posebna izkazila, ki bodo dokazala verodostojnost izvoznega blaga. Namen teh izkazil o verodostojnosti blaga je v tem, da se na ta način prepreči uvoz italijanskega blaga v Anglijo skozi druge roke. Na ta poziv angleške vlade je doslej odgovorila edinole Nemčija, poudarjajoč, da je to zahtevo silno težko sprovesti, pri čemer se je sklicevala na klavzulo o največjih ugodnostih.

— Češkoslovaška prekinila kompenzacije z Italijo. Češkoslovaška Narodna banka je prenehala dajati dovoljenja za privatne kompenzacijske posle z Italijo. Ta odredba je izdana zavoljo velikega klirinškega salda.

— Lesna proizvodnja v Rusiji. Po letošnjem načrtu bodo v Sovjetski Rusiji izsekali 110,65 milijonov kub. metrov lesa, oziroma 8,4 odst. več nego lansko leto. Od omenjene lesne proizvodnje odpade 69-8 na gradbeni les, 34-8 milijonov kub. metrov pa na les za kurjavo.

— Nezaposlenost v Češkoslovaški. Koncem oktobra je bilo v Češkoslovaški vpisanih 602 tisoč 775 nezaposlenih članov. V primerjavi z

nezaposlenostjo v septembru je število poraslo za 5,1 odstotka.

— Znižanje privatnega diskonta v Nemčiji. Na nemškem denarnem tržišču je poslednji čas likvidnost čedalje večja. Zavoljo tega je diskont za kratkoročna denarna posojila znižan na 3 odstotke.

— O denarnem prometu med Švico in Italijo je izdal švicarski državni svet naredbo, s katero se urejujejo vsi denarni odnosi z Italijo. Po tej uredbi so prepovedana vsaka plačila Italiji, medtem ko se morajo vse terjatve, ki jih ima Italija nasproti Švici, vplačati edino le pri švicarski Narodni banki.

Borzna poročila

DEVIZE

Ljubljana, 20. novembra. Amsterdam 2975,28 — 2989,88. Berlin 1756,08 — 1769,95. Bruselj 740,24 — 745,31. Curih 1424,22 — 1431,29. London 215,27 — 217,33. Newyork 4347,51 — 4383,82. Pariz 288,71 — 290,15. Praga 181,19 — 182,30. Trst 353,96 — 357,05.

Curih, 20. novembra. Beograd 7.—, Paris 20,2725. London 15,1557. Newyork 307,75. Bruselj 52.—, Milan 24,90. Madrid 42,0250. Amsterdam 208,95. Berlin 123,75. Dunaj 56,75. Stockholm 78,15. Oslo 78,15. Kopenhagen 67,65. Praga 12,73. Varšava 57,8750. Atene 2,90. Carigrad 2,45. Bukarešta 2,50. Helsingfors 6,6850. Buenos-Aires 0,8050.

VREDNOSTNI PAPIRJI

Zagreb, 20. novembra. 7% invest. posojilo 78—79—79—80. Vojna škoda 339,50—354,50—355; 4% agrarne obveznice 43 den.; 7% Blerovo posojilo 70,50—71,50, 8% Blerovo posojilo 81,50 bl., 7% posojilo hipot. banke 74 den., 6% beglučke obveznice — 61,50. Agrarna priv. banka 228—230. Dunaj-Zagreb 864—874—869. Dunaj-Beograd 869,89—869,89. Grejja-Zagreb 28,65—29,35—29,00. Gr. ja-Beograd 28,25 povpr. Priv. klir. London-Zagreb 250,57—252,17—251,37. Priv. klir. London-Beograd 250,42—248,82. Priv. klir. Madrid-Zagreb 612,50—622,50—617,50. Priv. klir. Madrid-Beograd 615 povpr. Trboveljska 110 bl.

BLAGOVNO TRZIŠČE

Novi Sad 20. novembra. Pšenica Bačka 152—156, Bačka ladja Tisa 161—163, Slavonška 153—156, Sremska 154—155, Banaška 153—156. — O es neizpremenjen. Rž ne notira. Ječmen, koruza neizpremenjeni. Moka Bačka in banaška og ogu 235—250, št. 2. 215—230, št. 5. 195—215, št. 6. 172,50—192,50, št. 7. 152,50—162,50, št. 8. 105—110. Fižol in otrobi neizpremenjeni. Tendanca čvrsta. Promet srednji. — Jutri borza zavrtla!

Banska uprava razveljavila odlok mestnega načelstva v Novem Sadu o prepovedi poslovanja tvrdke Bata v Novem Sadu

Tvrdka Bata in poslovedja njene prodajalnice v Novem Sadu sta se pritožila proti odloku splošne upravne oblasti 1. stopnje v Novem Sadu št. 25.849 z dne 14. novembra t. l. Banska uprava je imenovani odlok iz formalnih in materialnih razlogov razveljavila, in sicer:

- 1.) Ker oblast 1. stopnje sploh ni ugotovila v osporavanem odloku dela razprodaje po § 158, a je kljub temu za trajno prepovedala tvrdki Bata poslovanje v njeni novosadski poslovalnici na podlagi § 400, odst. 2, točka 2. — 2.) Ker je izrekla kazen proti poslovedju v Novem Sadu in proti tvrdki v Borovem, ne da bi ju bila zaslišala. — 3.) Ker ni z ničemer pojasnila del odloka o uporabi § 404 zakona o obratovalnicah. — 4.) Ker v kazenskem postopku sploh ni utemeljevala obstoja inkriminirane reklame, na podlagi katere je izdala svoj odlok. — 5.) Ker ni z ničemer ugotovila obstoja dela iz § 168 pom. zak., da je poslovedja prodajalnice z reklamo nad prodajalno in v dnevniki »Dan« in »Reggeli Ujsag« v javnosti vzbudil mnenje, da se vrši razprodaja.

V odloku banke uprave je pravno zanimivo razloženo tolmačenje predpisov o razprodaji in o reklamah za razprodajo. V § 158 zakona o obratovalnicah se kot razprodaja smatra postopek kake osebe, podvzet v ta namen, da čim prej na drobno razproda »robo ali druge stvari, ki so v zvezi z obratovanjem kake obratovalnice«.

Iz take definicije zakona je razvidno, da gre za prodajo blaga za namenom, opustiti obratovalnico. To je potrjeno tudi z naštevanjem primerov, v katerih daje oblast tako dovoljenje. Ti primeri so 1.) smrt lastnika, 2.) selitev obratovalnice iz kraja v kraj, 3.) prostovoljna opustitev obratovalnice in 4.) opustitev radi elementarne nesreče.

Oblast prve stopnje ni mogla ugotoviti nobenega izmed naštetih primerov niti ugotoviti dejstva, da se vrši razprodaja brez dovoljenja. Radi tega ni imela povoda za uporabo sankcij § 400, odstavek 2, točka 2 pom. zakona.

Ureditev dolgov

potom sodnih in izvensodnih poravnav. Nasveti v konkurznih zadevah in vseh drugih trgovsko-obrtnih poslih. — Strokovne knjigovodske revizije, sestava in aprobacija bilane.

Preskrba kreditov

nasveti glede hranilnih vlog in plasiranje istih. — Vsi posli kmečke zaščite.

Edina koncesijonirana komercijalna pisarna:

LOJZE ZAJC, Ljubljana, Gledališka ulica 7. Telefon 38-18

Hranilne knjžice

prodane ali kupite najbolje potom moje pisarne. Solidno poslovanje! Priložite znamko! Rudolf Zorč, Ljubljana, Gledališka ul. 12. Telefon 38-10

Da ni šlo za razprodajo, je ugotovljeno iz tehle dejstev: Ker je tvrdka sporočila, da prišpe 5000 parov cenenih čevljev z majhnimi tovarniškimi napakami. Potentakem je bila objavljena prodaja določene količine in določene vrste čevljev po posebni ceni. Taka prodaja blaga z napakami pa ni niti prepovedana po zakonu ter je v trgovini običajna. Ker zakon take prodaje ne zabranjuje, torej tudi ne more biti prepovedana reklama za tako prodajo. Prav tako pa je iz navedenih dejstev razvidno, da ni šlo za razprodajo blaga, ki bi imela namen opustiti obrat. Reklama, ki jo je vršila tvrdka Bata, jasno dokazuje, da je šlo v tem slučaju za prodajo določene količine cenenih čevljev z majhnimi tovarniškimi napakami. Ta reklama seveda tudi ni mogla vzbuditi vtisa, da gre za razprodajo, ker je bil v njej jasno naveden namen te prodaje. Taka reklama torej v tem slučaju ne more biti predmet spora niti ne more vzbuditi vtisa, da je šlo za razprodajo v smislu § 158 zakona o obratovalnicah.

Zanimivosti z vseh strani

Ob gornjem Solimosu v državi Amazonas so našli ogromno zver, ki je dolga 26 m in je po svoji strukturi zelo podobna predzgodovinskimi zverem.

Dunajski listi poročajo, da je redarstvo stavilo vladi predloge glede popolne ukinitve beraške nadloge, ki je posebno huda na Dunaju samem. Za berače bodo zgrajena posebna delovna taborišča. Mislijo, da bo vlada sprejela potrebne ukrepe že prihoduje dni in da bodo stopili v veljavo še pred koncem letošnjega leta. Na Dunaju bodo zgradili sirotišnico, ki bo obvezen dom za vse delazmožne berače.

Iz raznih krajev Poljske prihajajo poročila o napadih nacionalistične mladine na Žide. V Sosnovicah so vrgli bombo na židovsko sinagogo. Ena oseba je ubita, druga ranjena. Škoda je izdatna.

Francoski poštni minister Georges Mandel je otvoril novo postajo za televizijo. Studio se nahaja v ulici Grenela. Naprave same so postavljene na Eiffelovem stolpu. Valovna dolžina znaša 7 m, za vsako sliko bo na razpolago 180 črt. Na ta način bodo emisije te postaje med najpopolnejšimi. Sprejemali jih bodo lahko v vsem pariškem okolišu s posebnimi sprejemniki. V posameznih pariških okrajih bodo postavili javne sprejemnike.

Mirovne nagrade ne bo. Letos ne bodo podelili Nobelove mirovne nagrade.

Največji parnik na svetu »Queen Mary« bo zapustil ladjedelnico v Clydu 24. marca prihodnjega leta.

Iz Kölna poročajo, da je bil neki arijec radi svojih odnosov z neko židino obsojen na devet mesecev zapora. S tem je prekršil zakon o čistoti plemena. Do zdaj so določbe tega zakona izvajali samo v primerih, v katerih so židje stopili v odnose z arijskimi dekleti.

Z Bermudskih tokov poročajo, da je generalni guvernir na glavnem otoku odredil pričetek gradnje velikega letališča, ki bo služilo kot baza za transatlantski promet. Za letališča in hangarje je zaezkrat določen kredit v znesku 47.000 funtov sterlingov.

MALI OGLASI

Vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek 5 Din. Drž. in ban. davek 3 Din. Oglasniki ki iščejo službe, plačajo samo po 25 par za besedo. Pri malih oglasih reklamnega značaja stane pettina vrsta 2 Din. Na pismena vprašanja je priložiti za odgovor 2 Din v znamkah. Mali oglasi so plačljivi takoj pri naročilu.

CINOVNIK večje vseh pisarniških del, perfektno knjigovodja tudi kartoteke bilancist, popolnoma samostojen, korespondent za slovensko, srbohrvatsko, nemško, italijansko in francosko, dober kalkulant in administrator v neodpovedani službi, želi ugodnejšega mesta. Informacije prvotstven. Gre eventualno tudi izven Ljubljane. Cenj. ponudbe pod »Dober namestnik« na upravo lista.

DIJAKU-NIZJESOLCU nudim ceneno stanovanje z zajtrkom in event. pomoč pri učenju. Cena po dogovoru. Ljubljana, Rožna ul. 7/I.

KUPIM HRANILNO KNJIZICO kmetijske posojilnice z vlogo do Din 15.000.—. Ponudbe pod »Knjžica« na upravo lista.

GRADBENI RISAR, absolvent 3 letnikov gradbene srednje šole, z večletno prakso išče primerne zaposlenje. Ponudbe na upravo pod »Gradbeni risar«.

Ne bo Vam žal!

Še danes si preskrbite in poskusite parketno voščilo

s katerim očistite Vaše parkete vseh madežev, jim daste lep sijaj, obenem pa osvježijo duh v sobi.

Cena škatlji Din 10— Velika škatlji Din 18— Odprto po kg Din 24—

Glavna zaloga: R. HAFNER, Ljubljana, Celovška c. 61. Telefon 35-65

Zima, dež, mraz... Obleke, plašče A. & E. Skaberné Ljubljana

Zakaj je bil odvetnik Desbons črtan iz odvetniške zbornice?

Kakor smo že včeraj poročali, je nastal med razpravo proti morilecem blagopokojnega kralja Aleksandra I. Zeditelja spor med sodiščem in zagovornikom obtožencev. Danes objavljamo podroben potek tega spora:

Aix en Provence, 19. novembra. AA. Sodišče nadaljuje zasedanje ob 14.20 v ozračju, ki napoveduje spopade.

Ni se še predsednik dobro vsedel in odložil čepice, ko zahteva zagovornik Desbons besedo in pove, da ima dopolnilne pridržke k dopoldanskemu incidentu s pismom.

Na te besede pa je predsednik razburjeno vzkliknil: Najprej boste poslušali sklep o vaših dopoldanskih pripombah.

Nato je nastala krajša pavza. Tajnik je prečital sklep sodišča, ki odklanja dopoldanske pripombe kot neutemeljene. Predsednik je vrnil Desbonsu njegove dopolnilne pripombe, ki jih je vložil pismeno. Sluga mu pravi: Izvolite jih sprejeti. Toda odvetnik odgovori: Ne! Sluga jih nato vrne tajniku.

Nato je predsednik odredil prehod k zaslišanju Pospisila. Odvetnik Desbons vpade v besedo in vzklikne: Ne! To se ne more zgoditi vse dotlej, dokler so na vrsti odgovori.

Med občinstvom se slišijo glasovi protesta in vzkliki. Desbons je srdit. Državni tožilec se razburjeno preseda, nato pa stopi proti Desbonsu:

Vem, kaj bi radi, manevrirati hočete in izigrati poroto.

Recite to poroti! zavpije besno Desbons in zahteva, da najprej odgovore na njegove pripombe in šele potem naj se začne zasliševanje Pospisila.

poldansko pismo, izročeno poroti, in dejal, da ga je lahko poslal Desbons sam.

Desbons skoči pokonci: To je stvar, ki je ne prenesem. Ali naj mar še to doživim v letu 1935. v republiki?

Državni tožilec se razburjeno preseda na stolu in zavpije: Nemogoče je to vzdržati. Zahtevam, da se Desbons črta iz odvetniškega stanu.

Evo, to naj se imenuje pravica! zavpije Desbons.

Predsednik reče Desbonsu: Dam vam besedo, da odgovorite državnemu tožilcu.

Desbons začne govoriti:

Že v drugo se branim pred tem sodiščem, ko branim druge. Z menoj se ravna tako kakor z obtožencem. Jaz tu vršim samo svojo dolžnost. 25 let sem že odvetnik, tu se pa ravna z menoj, kakor s potepuhom. Doživljati moram najgrše napade (slišijo se glasovi iz občinstva, o katerih se ne ve, ali pomenijo odobravanje ali protest. Tudi iz novinarskih vrst so vstali protesti.) Jaz sem sin sodnika, nadaljuje Desbons, poštenega in neodvisnega. Mogel bi bil napraviti veliko politično kariero in zaslužiti ter zapraviti velike denarje, toda izbral sem si poklic, ki ne bogati človeka. Očitajo mi knjige, ki sem jih napisal, in pričanje, ki ga zastopam, toda jaz, ki sem bil generalni tajnik stranke, ki je dala Franciji tri predsednike vlade — kaj sem, kaj imam in kje sem?! Očitajo mi moje zveze, a vendar sem bil vzlic družine brez družine, sam v življenju brez svojih bližnjih okoli sebe, toda od očeta sem podedoval čut pravice.

Tedaj vstane predsednik odvetniške zbornice v Aixu Soulinot in izjavi: Zaslepljen je od stvari, ki jo zagovarja. Še enkrat vas prosim, bodite pri procesu obzirni z njim. Mučno mi je priznati, da je prekoračil meje, toda prosim vas... (Predsednik si posadi čepico na glavo, to pomeni prekinitev razprave. Porotniki vstanejo.)

Ob 14.50 se sodišče umakne na posvetovanje na zahtevo državnega tožilca Rolla.

Med občinstvom vlada nemir. Poslušalci komentirajo Desbonsa, ki se med tem razgovarja s Pospisilom.

Ob 15.25 se je seja nadaljevala. Predsednik izjavi: Prečitati mi je tole razsodbo:

Ker kljub opominom s strani porotnega sodišča tekem včerajšnjega dne Desbons ni prenehal, da čedalje bolj ovira razpravo in da prekinja njen redni potek s svojimi neprimernimi napadi proti državnemu tožilcu, kakor proti porotnemu sodišču.

ker je pri otvoritvi tega zasedanja Desbons, med tem ko je sodišče sklepalo o zaključkih,

Francoski obilni gasilci v Newyorku so izvolili predsednika Roosevelta za svojega častnega člana. Tudi ob tej priliki Roosevelt ni štedil z dobro voljo in na glavo si je dal celo gasilsko čelado

ki jih je Desbons na včerajšnji seji med čitanjem prekinjal, zahteval potrdilo o prejemu drugega zaključka, ga je predsednik sodišča opozoril, da mu bo dal besedo, čim bo sklep prečital. Desbons je pa izročil delovodji drugi sklep, ki ga ni prečital, in zahteval potrditev tega prejema. Predsednik je potrdilo tega prejema vzel na znanje samo s pridržkom, in izjavil, da se bo po prečitaniu sklepa pristopilo k proučitvi tega zaključka, ki ga sodišče ni vzel na znanje. Ko pa je bil sklep prečital, je zahteval predsednik od Desbonsa, naj prečita svoj sklep. Ta pa je to odklonil, rekoč, da se je storila nepravilnost že v tem primeru. Predsednik je na to omenil, da je vzel potrdilo na znanje samo s pridržkom, in da se bo o njem razpravljalo, ko bo sklep prečital. Predsednik je nato pozval delovodjo, naj prečita ta sklep. Med tem pa je delovodja omenil, da ti sklepi niso podpisani. Nato je dal besedo državnemu tožilcu, ki je ugotovil, da so ti sklepi reprodukcija sklepov, o katerih se je razpravljalo in da je to obstrukcionistični manever. Nato je Desbons interjeneral brez dovoljenja s surovimi besedami in dejal, da mu nočejo dovoliti, da bi delal take opombe, ker ima pred seboj svoj dosije. Tekom številnih očitkov o nepristojnosti sodnikov je Desbons rekel:

Vidite, to je republikanska pravica!

Kultura

STRAUSSOVA »BENEŠKA NOČ« V MARIBORU

»Slovenčev« poročevalec si je 13. t. m. spet enkrat ohladil svojo jezico nad to ubogo mariborsko opereto, ki mu je očividno trn v peti. Ne bom razpravljaj na dolgo in široko, ker se mi ne zdi vredno. S takimi poročili se le škoduje gledališču, ki se že itak neverjetno bori s finančno krizo, kljub vzornemu gospodarstvu sedanjega upravnika. Marsikdo bi se lahko učil pri njem umetniško in gospodarsko voditi teater. — »Slovenčev« poročilo izpodbijam in pribijem, da je bila uprizoritev operete »Beneška noč« v Mariboru nadvse dostojna, solidna, brez vsakih neslanosti in revijalnega kiča, ki ga klasična opereta ne dopušča. Okus občinstva se ne kvari z dostojno vprizorjenimi klasičnimi operetami, pač pa z raznim revijalnim šundom in neumestnimi predelavami à la Boccaccio, Mam'zelle Nitouche itd. Teh seveda mariborski poročevalec ne vidi, ali pa je že pozabil. Obenem pa priobčujem v prevodu pismo Dunajčana, ki ga je po tretji repriži prejel kapelnik mariborskega gledališča g. Herzog, in se glasi:

Velecenjeni gospod kapelnik! Oprostite, da Vas kot nepoznanec nadlegujem. Dunajčan sem in prijatelj slovenskega naroda. Vsakokrat, ko se mudim v Mariboru, ne pozabim posetiti gledališča in tako je bilo tudi tokrat. V torek 12. t. m. sem gledal prekrasno Straussovo opereto »Beneška noč«, ki sem jo večkrat videl v dunajski drž. operi. Čestitam Vam in Vašemu sodelavcu režiserju prav od sra. Četudi oprema ni odgovarjala dunajski vprizoritvi, kar se pa Vašemu gledališču ne more šteti v zlo, ker se bori s težko finančno krizo. V celoti pa je bila predstava lepo zaokrožena in kar je posebno omeniti, da mariborskega zbora nisem še videl tako živega in svežega pri stvari. Globoko vzradoščen, da ste se Vi in Vaš režiser za delo našega nepozabnega mojstra Straussa zavzela z vso vnamo, čestitam Vama kakor vsem sodelujočim na tej lepi vprizoritvi. — O res lepi predstavi bom poročal tudi na Dunaju. — Beležim vdani Pepi Moser.

In to drž! — S tem je zadeva zame končana.

Jos. Povh, režiser.

Zgoraj pristaja orjaško luksuzno ekspresno letalo, v katerem je prostora za 43 potnike in katero vrši letalsko potniško službo med zapadno obalo Amerike in Kitajske. Spodaj pogled v kabino za potnike

Nastalo je prerekanje med državnim tožilcem in odvetnikom, ki vzklikne:

Ne boste dobili glav obtožencev, ne vi (obrne se k državnemu tožilcu) ne krvniki!

Predsednik podeli besedo državnemu tožilcu, ki izjavi, da sodišče ne more sprejeti kakšnih nadaljnjih dopolnilnih pripomb Desbonsa, ki jih ni niti videl.

A sodišče jih je vendarle sprejelo! zavpije razkačeno Desbons.

Prvič v življenju, izjavi državni tožilec, vidim odvetnika, ki se tako vede pred porotnim sodiščem.

Prepovem vam, da bi mi dajali nasvete, odgovori Desbons. Spet je padla beseda »manevri« in državni tožilec je namignil na do-

Na svojem povratku v Grčijo se je kralj Jurij II. ustavil tudi v Parizu. Obiskal je predsednika francoske republike Lebruna in položil venec na grob Neznanelega junaka, kar kaže naša slika

Gospoda sta pogledala le površno in skrivnostno zmajevala. Čudno, da se gospod v. Berg tako zanima za to iznajdbo, ko vendar poroča o njej le manj važne in nebitvene reči. Ali nič ne ve o neki ženski?

— Demon?

— Da, tako jo imenujeta časopisje in ljudski glas

— Ali vam ni nič znanega o tej ženski? ga je prodirno pogledal Schlingenfild.

Atašeju se je orosilo čelo. Demon? Ali ni bila prej tukaj? Ali je bila Reedelandova ali Demon? Obe?

Kakor bi ga kdo udaril, se mu je zablislilo: Listine... Tresor... Čudno govorjenje gospe Nore... Ali je res vse to Demonovo delo?

— Gospod polkovnik je videti močno zamišljen! je zbdel Lengenthal, med tem ko je ataše mukoma začel:

— Zdi se mi, da se je v tem trenutku razgrnilo nekaj pred menoj, cesar doslej nikakor nisem mogel razumeti.

Sunkoma je nato začel pripovedovati o vsem, kar mu je jelo zdajci svitati v spominu. In kakor je pravil, se mu je kakor samo razgrnilo v vsej jasnosti, kaj je doživel ta dan. Celo to je mirno priznal, kako je Demonu pod vplivom njegove nepojmljive sile zaupal vse tajne in kako je potem do tega trenutka zaman ugibal, kaj se je zgodilo z njim.

39

Gospoda sta pozorno poslušala. Niti z očmi ni nihče trenil, dokler je v. Berg govoril, potem pa je ledeno opomnil Schlingenfild:

— Povest je sicer spretno zamišljena in primerna za fantastično špionažno-detektivsko zgodbo. Toda nemški generalni štab ne namešča in ne želi takih umetnikov.

— Ne razumem vas, je prebledel ataše.

— Vam bo pa vsaj zdaj jasno! je položil Schlingenfild na mizo samokres.

Vsi trije so hlastno vstali in Lengenthal je s podudarkom povedal kakor pri raportu:

— Bodite prepričani, gospod polkovnik, da želimo vsi to neljubo afero častno spraviti s sveta.

Za njim Schlingenfild z glasom vojaškega duhovna pri pogrebu:

— Da! Nihče ne bi rad omadeževal vašega imena in časti, gospod polkovnik. Upam, da ne boste delali preglavic.

— Razumem! jima je v. Berg ostro pogledal v oči, nakar sta gospoda odšla. Hans v. Berg je zaklenil za njima in segel po samokresu.

Smrt polkovnika v. Berga je razburila vso javnost. Ljudje so si šepetali strahotne zgodbe in nekateri so bili prepričani, da ataše ni res sam položil roke nase, ampak da je postal žrtev nevidnih sil ali pa mednarodnih podtalnih rovarjev.

Gospod Larsen je bil edini človek, ki je skušal najti zvezo med vsemi dogodki. Zlasti je opazil in občutil okolnost, da je gospa Nora Reedelandova kakor čez noč izginila brez sledu. Nihče ni mogel ugotoviti, kdaj in kam je odpotovala, niti ne toliko, če je res odpotovala...

Atašeja so z vsem dostojanstvom položili na mrt-

vaški oder. Rana je bila skrbno zakrita, ni pa bilo mogoče zakriti trpkega izraza, ki je tudi po smrti ostal živ na njegovem obrazu. Bilo je kakor bi govoril:

— Kriv sem, čeprav se krivde ne zavedam...

Ta izraz je tovarnarja Larsena najbolj razburjal. V živčni napetosti, v kakršni je živel te dni, je gledal svet z drugačnimi očmi kakor njegova okolica. Vsaka malenkost, ki je drugi niso niti opazili, je njemu že pomenila vir za pojasnitev nebroj okolnosti. Tako si ni mogel izbiti iz glave vprašanja, kam in zakaj je izginila gospa Reedelandova. Bilo pa je še nekaj drugega, kar ga je vznemirjalo. Nekako v času, ko je v. Berg doživljal zadnje dejanje svoje življenjske drame, je Kid kakor v hipnotičnem spanju govorila najprej sama s seboj, potem pa z nekim nevidnim bitjem. In to je bilo nekaj groznega. Kid je sedla na postelji, strmela predse in govorila, toda beseda je bila zasenčena in brez zvoka, kakor da govori mrlič v brezračnem prostoru.

Kakor hitro je strežnica opazila to nenavadno vedenje Larsenove hčerke, je pobegnila iz sobe, ker se je bala, da se zopet pojavi Demon v sobi. Tovarnar, ki mu je strežnica prišla povedat, kaj počne Kid, ji je strogo ukazal, naj molči, in je sam stopil k hčerki. Zaklenil je vrata za seboj in poslušal. Kid je govorila zdaj z Jensom, zdaj z gospo Nore, zdaj z atašejem, zdaj s Cowellom, nazadnje pa z Inge. Ta zadnji razgovor je bil najostrejši in najhujši: zlasti še, ker je Larsen slišal samo Kidina vprašanja in odgovore, medtem ko si je moral vse ono, na kar je Kid odgovarjala, in odgovore na vprašanja, ki jih je zastavljala, nadomeščati sam.